

Maandschrift voor Bijenteelt

58e JAARGANG
No. 5

MEI
1956

VERSCHIJNT
MAANDELIJKS

BESCHERMINGSMIDDELEN

- Beroker (blaasbalg).** Hierin kunt U een rolletje golfkarton gebruiken om rook te verwekken f 6,—
- Rookpatronen** voor deze beroker, rolletjes golfkarton kant en klaar. U houdt er een lucifer onder tot het golfkarton schroeit en doet dat dan vlug in de beroker f 0,04
- Beroker Vulkaan.** Hier is de blaasbalg vervangen door een veerwerk dat een ventilator aandrijft. Met één handgreep in en buiten werking te stellen. Het veerwerk loopt ongeveer een kwartier f 18,—

Dathepijp met kogelventiel. Men vult de kop van de pijp met tabak of ander rookmateriaal, steekt het al blazende in het mondstuk, van onderen aan en de rook komt uit de rookgeleider. Het ventiel voorkomt dat de rook in het mondstuk opstijgt f 7,25

Dathepijp zonder kogelventiel f 6,75

- Rookblazer.** Dit is een Dathepijp die men niet in de mond houdt, doch die aan een koord om de hals wordt gehangen. Men blaast in een mondstuk, dat met een rubberslang aan de pijp verbonden is. De rook komt uit de andere kant van het mondstuk f 7,25
- Bijenskap, ruim model, met paardehaar vizier** f 4,50

- Bijenskap, gewoon model, met paardehaar vizier** f 4,—
- Bijensluiser met paardehaar vizier.** Wordt over de hoed gedragen en geeft dus meer ruimte tussen vizier en gelaat, daardoor minder warm f 4,75
- Paardehaar vizier met pijp gat** om het niet meer bijendicht vizier van kap of sluiser te vervangen. Het pijp gat van alle kappen en sluisers is voorzien van rubber, dat het gat afsluit als men geen pijp gebruikt f 1,50
- Handschoenen van rubberdoek, per paar** f 5,—

- Handschoenen van leer, per paar** f 6,25
- Carbollap van Engels plüksel, houdt de carbolgeur zeer lang vast** f 1,20
- Flesje carbol voor uw carbollap** f 1,—

- Flacon vaseline.** Met een kwastje op draaglijsten en afstandblikjes strijken, voorkomt vastkitten f 0,75
- Handleiding** voor het beitsen en schilderen van bijenkasten, het inzetten van kunststraat, het kolbtoestel en zijn gebruik en een overzicht van de Aalster Bedrijfsmethode GRATIS.
- Hebt U onze nieuwe, geïllustreerde prijscourant nog niet? Een briefkaart en overmorgen hebt U hem in de bus.

Al onze prijzen zijn vrijblijvend

GOEDE DINGEN
BIJENHUIS **WAGENINGEN**

Tel. 2863

Giro 823276

Wij leveren het beste tegen de laagste prijzen

Kunstraat br.k.m. per kg f 7,—; idem h.k.m. pl.m. 35 per kg f 7,—. Simplexkasten dubbelw. 2 broed-kamers, compleet f 35,—; idem broed- en h.kamer compleet f 34,—. Bijenkappen ruim model slechts f 3,75. Bijensluiers, bruine tule, ruim model, slechts f 4,—; enz. Alles zeer billijke prijzen. Werkloon zuivere was tot kunstraat, 20 vel per kg f 1,25 per kg.

Onze nieuwe prijslijst is inmiddels verzonden. Wie niet een heeft ontvangen, vrage onze prijs-courant. Wordt gaarne gratis en franco toegezonden.

H. T. VAN DAM - BIJENPARK
JUBBEGA (Fr.) - Telefoon 103, Hoornsterzwaag
Giro 21750

Ons groentje

IS EEN WAARDEVOL BEZIT!

Laat het daarom

inbinden

Wat te doen:

opzenden naar onderstaand adres en f 3,25 overmaken op Giro 53120. U krijgt dit dan ingebonden franco weer retour.
Twee jaargangen samen f 1,— meer.

Boekbinderij „Succes”

GER. GULLAAN 22, HILVERSUM

Foto-wedstrijd Wenen

Ter gelegenheid van het Congres te Wenen wordt een foto-wedstrijd gehouden. Men mag hoogstens 5 foto's inzenden, formaat 18 x 24 cm. De foto's mogen betrekking hebben op alles wat met de imkerij in verband staat. Het inleggeld is 1 USA dollar per deelnemer. Inzending tussen 15 juni en 15 juli. Voor de drie beste foto's worden prijzen toegekend en voor een aantal andere een plaquette met oorkonde. Nadere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bijenhuis te Wageningen.

VERZOEK AAN ALLE NEDERLANDSE IMKERS.

Aan het Laboratorium voor vergelijkende Physiologie te Utrecht worden onderzoekingen verricht over de invloed van de bijenkoningin op het gedrag en de ovariëntontwikkeling van werkbijen. Het aantal koninginnen, dat nodig is voor de bestudering van dit probleem, is zeer groot. Daarom verzoeken we alle Nederlandse imkers het volgende:

Gaarne zouden we van u koninginnen ontvangen, zowel dode als levende, onbevuchte als bevruchte. Beschadiging is geen bezwaar. Slechts over het al of niet bevrucht zijn is een aanduiding uwerzijds gewenst. De door u gemaakte verzendkosten worden door ons vergoed.

Laboratorium voor Vergelijkende Physiologie,
Jan van Galenstraat 17,
Utrecht.

van Horen en Zien

EEN MOOI GEZICHT

Een mooi gezicht is het als je bijen, na de strenge koude, voor het eerst weer buiten komen en bedrijvig heen en weer trippelend op de vliegplanken en met korte vluchtjes op de vleugels gaande zich koesteren in het prille voorjaarszonnetje.

Een mooi gezicht is het als ze met het eerste krokusstuifmeel binnenkomen hoewel je zelf nog nergens een bloeiende krokus hebt kunnen ontdekken.

Een mooi gezicht is het als je een volk inspecterend de eerste jonge grijze bijtjes ziet, nog onbeholpen en lummelig als jonge kinderen, maar ook zo lief; dat de moeder al weer druk bezig is er nog een raam bij te beleggen; dat de bijen druk zijn met het oppoetsen van de cellen, anderen weer vers stuifmeel opbergen; dat je bijen een diepglanzende kleur hebben als vers gebrande koffiebonen; dat je ziet dat zij nog over voldoende voor beschikken, (ja het mag dan wel veel zijn, denkt er om), om tot de eerste dracht ruimschoots toe te komen.

Een mooi gezicht en een wonderlijke ervaring is het als begin maart 's avonds zes uur, de lucht zwaar bewolkt, dus geen zon, schrale wind, 10 graden, op alle kasten nog bijen binnenkomen met een beige stuifmeel aan borst en het gehele onderlijf en flinke balletjes aan de pootjes, een stuifmeel mij onbekend. Je vraagt je dan in bewondering af hoe zij dat volbrengen kunnen. En toch, zij volbrengen het.

Een mooi gezicht is het als je, zoals gisteren, voor een groot koolzaadveld staat, nu totaal groen doch voor twee weken zo doodgevroren geel, dat je het totaal afgeschreven had. Ook de boer had dit gedaan. En nu, wat een belofte.

Heeft U ook weer zo'n zin in het imkeren als ik?
Natuurlijk!

Redacteur: R. P. Groenveld. Adres Redactie en Administratie: Bijenhuis, Wageningen, Telefoon 2863. Postrekening 846801.

Commissie van Redactie: A. S. Planting, B. A. v. d. Sande en A. Vink. Adviseurs: de Rijksbijenteeltconsulenten.

Bruisend leven!

In vele afdelingen heerst een bruisend leven. We kunnen niet alles opsommen. Maar we willen toch een paar berichten doorgeven die ook voor andere afdelingen van belang kunnen zijn.

Nijmegen heeft zijn beroemd geworden bijenstal op de Goffert, waar niet alleen volken in kasten staan, maar ook een observatiekast en een vitrine. Op gezette tijden wijden de leden het publiek in in de geheimen van het bijenleven.

Nijmegen heeft echter niet stilgezeten nadat dit succes behaald was. In een stad heeft men nu eenmaal een aantal mensen, die geen bijen bij hun woning kunnen houden. Denk maar eens aan de flatbewoners. Deze kunnen nu hun bijen houden op Heyendaal. Daar is, in navolging van het Amsterdamse bijenpark, voor hen, die hun bijen om de een of andere reden niet bij huis kunnen houden, een plaats gereserveerd om de bijenliefhebberij te bedrijven. Het kan een gezellig trefpunt worden. Hulde aan allen, die hieraan meewerkten!

Zaandam heeft ook plannen om een bijenstal in een van de stadsparken te plaatsen. We hopen dat men daar evenveel succes zal hebben als Nijmegen.

Nijmegen gaat verder de contributie in twee termijnen innen. In juni en juli zal de contributie over het eerste halfjaar 1957 worden geïnd. Tegen het eind van het jaar de tweede helft.

Hengelo en *Enschede* zijn tegen elkaar in het strijdperk getreden in een hersengymnastiekwedstrijd. Na de pauze werd een darrenforum gehouden. Op het moment, waarop we dit schrijven weten we nog niet hoe deze avond verlopen is, maar zulke bijenkomsten zijn altijd een succes. Ze zijn gezellig en vooral ook leerzaam.

Ongeveer 40 *cursussen* zijn in volle gang en in het nu afgesloten winterseizoen zijn ongeveer 60 gesubsidieerde *lezingen* gehouden.

Bent u lid van een afdeling, die nooit iets onderneemt?

Zet uw schouders er dan eens onder. Begin deze zomer eens met een *praktische les* op de bijenstal van een der leden. Uw medeleden zullen er zeker de smaak van te pakken krijgen en grijp dan die goede stemming aan om voor het volgende seizoen een cursus of een gesubsidieerde lezing te organiseren. Stel het niet te lang uit, want de aanvragen moeten vóór het volgende winterseizoen bij het Bijenhuis zijn, om precies te zijn vóór 1 september, dus vóórdat de afdeling opnieuw vergadert.

Maak van uw afdeling ook een afdeling met bruisend leven!

G.

2 juni: Algemene Vergadering te Utrecht.

Half juni—eind juli: Bevruchtungsstation Schiermonnikoog opengesteld.

28 juli: Imkersdag en Nationale Honingtentoonstelling te Apeldoorn.

De Wereld van de Honingbij

(Vervolg)

Blijkbaar is het kooitje, waarin de koningin opgesloten is geweest, besmet met de een of andere stof, die de bijen voor een korte tijd hevig opwond, maar die langzamerhand verminderde door het blootstaan aan de lucht, totdat de stof niet langer aantrekkelijk voor hen was.

Het lijkt me dus in hoge mate waarschijnlijk, dat de moer de een of andere soort geur in de kooi achterlaat. Het is interessant op te merken, dat de nieuwste experimenten van de schrijver hebben aangetoond, dat, als men een bevruchte, leggende moer uit een volk wegneemt, de bijen blijkbaar net zo verheugd zijn als ze een gelijksoortige moer, behorende tot een ander volk, krijgen, als ze zijn, wanneer ze hun eigen koningin terug krijgen en dat elk kooitje, waarin kort tevoren een koningin was opgesloten, aantrekkelijk is voor opgewonden, moerloze bijen. 't Lijkt er dus op, dat alle bevruchte, leggende moeren een geur gemeen hebben, die zeer aantrekkelijk is voor bijen, die juist een dergelijke moer hebben verloren. Men is dus geneigd te veronderstellen, dat bijen gewoonlijk de aanwezigheid van hun koningin herkennen door haar geur en zich haar afwezigheid realiseren door het ontbreken daarvan.

Helaas verklaart deze simpele theorie niet alles. Als we b.v. een moer van een klein volkje alleen opsluiten in een gazen kooitje, waarvan de maaswijdte groot genoeg is om het hen mogelijk te maken hun koningin te voeren, maar te klein om het de bijen mogelijk te maken de kooi binnens te gaan en we zetten dit kooitje temidden van het volk, dan vertoont dit zelden tekenen van moerloosheid.

Deze waarneming, die door vele verschillende bijenhouders is gedaan, past zeer bevredigend bij de geurtheorie. Ook als we een kast nemen, bestaande uit twee broedkamers, de ene bovenop de andere en beide broed bevattende, en we scheiden deze kamers door een moerrooster, zodat de koningin in een van de kamers is opgesloten, zien we zelden, dat de bijen in de broedkamer zonder moer enige tekenen van

moerloosheid vertonen ¹⁾. Hier schijnt de geur-theorie de dingen ook zeer bevredigend te verklaren. Als we echter het experiment herhalen, maar deze keer de beide broedkamers scheiden door gaas of doorboorde zinkplaat, waarvan de gaten te klein zijn om een werkbij, laat staan een koningin, door te laten, zien we, dat de bijen in de kamer, waaruit de moer wordt geweerd, alle tekenen van moerloosheid beginnen te vertonen. En toch is er geen twijfel aan, dat een geur, door de koningin afgegeven, even gemakkelijk door het gaas kan gaan als door het moerrooster, gebruikt bij het eerste experiment. Het is dus duidelijk, dat door de lucht overgebrachte en in de atmosfeer van de hele kast verspreide geur, niet uitsluitend de doorslag geeft. Verdere bevestiging hiervan wordt verkregen, als we een koningin in een dubbelwandig, gazen kooitje opsluiten, waar van de binnen- en buitenwanden ongeveer eendrievierde om van elkaar af staan en dat we tussen de bijen van haar volk plaatsnemen.

Evenals bij het vorige experiment worden de bijen rusteloos en ze beginnen tekenen van moerloosheid te vertonen.

Kan het zijn, dat, naast de door de lucht verspreide geur van de koningin, het ook noodzakelijk is, dat er pas gelegde eitjes of jong broed aanwezig zijn? Deze theorie gaat niet op, daar bijen dikwijls binnen een paar uur, nadat ze van hun koningin door een doorboorde plaat zink zijn gescheiden, tekenen van moerloosheid beginnen te vertonen, zelfs als er meer dan genoeg eitjes en jong broed aanwezig zijn. Eveneens blijven de bijen in de kamer met de koningin, zolang hun moer bij hen is, zich volkomen normaal gedragen, ook wanneer er geen eieren of broed aanwezig zijn.

Wanneer we nu de proeven nog eens overzien, waarbij we de bijen van een volk verdeelden over 2 broedkamers, in het ene geval gescheiden door een moerrooster, waar de bijen door konden kruipen (geen tekenen van moerloosheid), en in het tweede door een rooster, waar ze niet door konden (tekenen van moerloosheid), dan zien we, dat het duidelijkste verschil tussen deze beide is, dat de werkbijen in het eerste geval naar believen tussen de beide kamers op en neer konden gaan,

maar in het andere niet. Is het mogelijk, dat de bijen, die uit de kamer met de koningin overlopen naar die, waar ze niet is, op de een of andere manier in staat zijn de bijen in deze laatste kamer te melden, dat de moer nog in de woning aanwezig is?

Ik heb over dit probleem verscheidene jaren gepiekerd, voor ik uiteindelijk in de voor-zomer van 1952 kwam op hetgeen, wat, naar ik geloof, de oplossing is. In die tijd bestudeerde ik het gedrag van honingbijen, zowel werkbijen als koninginnen, t.o.v. vreemde moeren, die ik in hun kasten invoerde. Op een dag voerde ik een onbevruchte koningin in een moergoed volk, ondergebracht in een speciale observatiekast in. Bijna onmiddellijk greep een aantal werkbijen de ongelukkige prinses en hielden haar stevig vast, terwijl andere een bijenbal om haar heen begonnen te vormen. Vele van de bijen die op deze manier de vreemde moer „inbalden”, deden talloze pogingen haar te steken, maar schenen grote moeilijkheden daarbij te ondervinden en in plaats van haar, staken en doodden ze in werkelijkheid andere leden van hun eigen volk, die ook hielpen de bal te vormen. Dadelijk daarop, hoewel er slechts één vreemde moer was ingevoerd, werd waargenomen, dat drie, volkomen van elkaar onafhankelijke ballen van woedende bijen, gevormd werden, één om de onbevruchte koningin en twee om helemaal geen moer. Hoe konden de laatste beide ballen verklaard worden? Kon het zijn, dat de bijen de maagdelijke koningin „inbalden”, omdat zij haar door haar lichaamsgeur herkenden als een vreemde, en niet hun eigen koningin en dat een beetje van haar lichaamsgeur overgegaan was op de bijen, die haar „inbalden” en dat andere leden van hun eigen volk hen bij vergissing voor vreemde, ongewenste koninginnen aanzagen en hen onmiddellijk „inbalden” en aanvielen?

Proefnemingen werden ten uitvoer gebracht, die aantoonde, dat dit blijkbaar de juiste verklaring van het gedrag der bijen is.

Bijen van een moergoed volk in een observatiekast werd toegestaan een vreemde moer „in te ballen” en zij werden daarna één voor één weer in hun eigen volk ingevoerd. Elk individu werd onderworpen aan een

1) Toch maar even controleren! (vert.)

uitvoerig onderzoek en enkele werden „ingebald” en andere doodgestoken, terwijl controlebijen, die niet met de vreemde koninginnen in aanraking waren geweest, ongehinderd bleven, toen ze weer in hun volk binnengelaten werden. Uit de resultaten van deze experimenten mag beredeneerd worden, dat de bijen, die zich het dichtst bij de koningin van een volk bevinden, op elk moment haar geur verkrijgen, of mogelijk een stof, die zij hun als voedsel geeft of die ze zichzelf verschaffen door haar lichaam te likken. Indien het een geur betreft, kan deze opgenomen zijn in de was, die het oppervlak van de lichamen van werkbijen bedekt.

Wat deze stof ook moge zijn (en of deze bewust of per toeval wordt verworven, zoals door aanraking en absorptie), zij, die deze direct van de moer krijgen, moeten er een beetje van óf bewust óf toevallig, doorgeven aan andere bijen, die op hun beurt dit weer aan andere overbrengen. Op deze manier voelt elke bij, behorende tot een volk, voortdurend, dat haar koningin aanwezig is, zolang ze van tijd tot tijd een beetje van deze „koninginnestof” krijgt, hetzij direct van de moer of via andere werkbijen.

Daar de bijen van elk volk voortdurend door elkaar heen bewegen en elkander voedsel geven scheen deze theorie volkomen aannemelijk en dit werd getoetst door een groot volk in 3 gelijke delen te verdelen en om de 5 minuten bijen over te brengen van het gedeelte, dat de moer bevatte naar een van de moerloze gedeelten, waarbij het andere moerloze deel als controle werd gebruikt. Drie uur nadat de proef was begonnen, gedroegen de bijen van het controlevolk, waarheen geen bijen uit het moergoede gedeelte werden overgebracht, zich als moerloos en een uur later werd vastgesteld, dat er duidelijk 3 werkstercellen waren vervormd tot redcellen en dat er nog 2 in orde werden gemaakt. Geen spoor van redcellen kon worden gevonden in de beide andere gedeelten. Deze proef werd later herhaald, met een ander bijenvolk, en zij had hetzelfde resultaat.

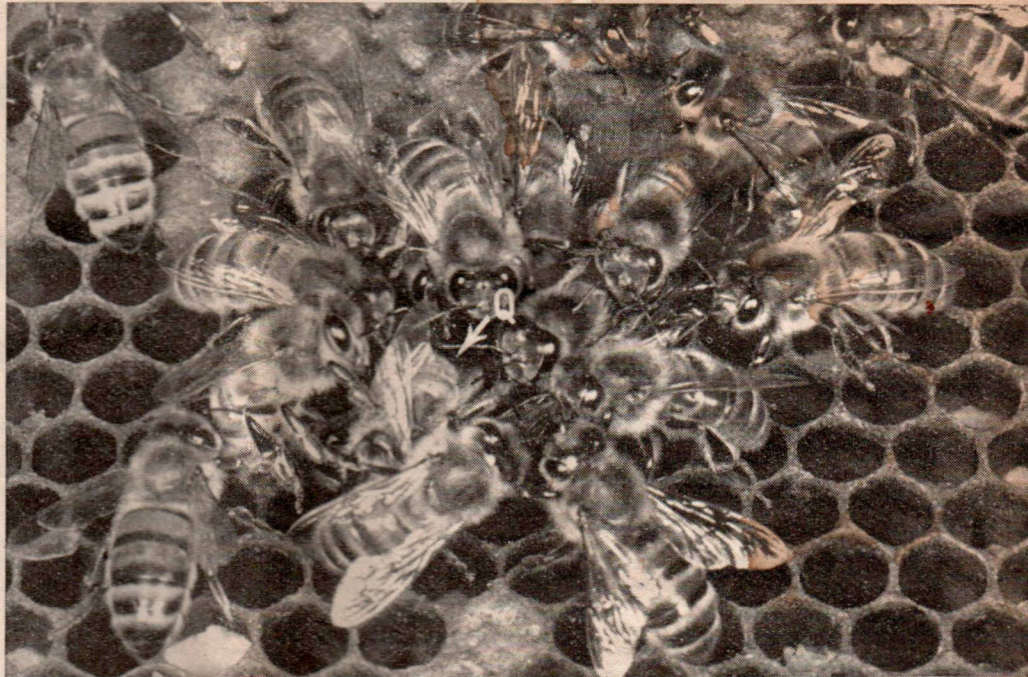
Het schijnt dus, dat de bijen, die uit de moergoede afdeling genomen waren en in het moerloze gedeelte werden ingevoerd, een of andere stof met zich droegen, die ze óf direct van de koningin gekregen hadden óf indirect door andere werkbijen, die de stof van de koningin verwierven en dat de bijen in het moerloze deel bij de ontdekking van de aanwezigheid van

deze stof tevreden waren, dat hun koningin nog bij hen was en daarom geen enkele redcel bouwden. Dit betekent natuurlijk niet, dat de bijen in deze afdeling ook werkelijk aan hun koningin dachten, maar eerder, dat ze iets van de „koninginnestof” ontvingen en daarmee tevredengesteld waren en weerhouden werden, redcellen te bouwen. De bijen in het andere moerloze gedeelte, waar geen bijen uit het moergoede volk werden bijgevoegd, kregen geen regelmatige toevoer van „koninginnestof” en werden onbevredigd. Hun onbevredigdheid werd geuit door die tekenen, die samengaan met moereloosheid, speciaal door het maken van redcellen, toen de remmende factor van de „koninginnestof” niet meer werkte.

Nu moeten we ons herinneren, dat, wanneer we de leggende moer uit een klein volk wegnemen en haar alleen opsluiten in een enkelwandig, gazen kooitje en dat tussen de leden van haar volk plaatsen, de bijen haar door de mazen heen voeren (als ze dat niet deden, zou ze sterven) en dan zelden tekenen van moereloosheid vertonen. Wanneer we

haar daarentegen met of zonder enige van haar eigen werksters opsluiten in een dubbelwandig gazen kooitje, waarvan de wanden eendrievierde cm van elkaar verwijderd zijn en dit midden in haar volk hangen, zijn de bijen buiten de kooi niet in staat de bijen binnen te voeren of enig direct of indirect contact met hun koningin te hebben en spoedig beginnen ze tekenen van moereloosheid te vertonen. Dit gebeurt, ondanks het feit, dat bij beide typen kooitjes elke geur van de koningin beslist de bijen buiten de kooi kan bereiken. Het schijnt daarom duidelijk, dat in het eerste geval de bijen een of andere tastbare stof direct van de koningin — zoiets als wat ik „koninginnestof” heb genoemd — ontvangen en in het tweede geval niet en dat ze zich daarom gedragen als moerloze bijen. Tussen haakjes, het schijnt geen enkel verschil te maken in de resultaten, wanneer we een bevruchte, leggende moer uit een andere kolonie gebruiken, inplaats van die uit het volk, waartoe de bijen behoren.

(Wordt vervolgd)

Het inballen van 'n maagdelijke koningin. Boven: een paar bijen hebben de koningin vastgegrepen.

Beneden: De bal van bijen vormt zich om de vreemde onbevruichte koningin.

KORFIMKERIJ

De ouderwetse strokorf staat bij de moderne imker in een niet al te beste reuk. Toch is hij nog bij vele imkers in ons vaderland in gebruik en het feit, dat deze oude beproefde bijenwoning zich heeft weten te handhaven, doet wel de vraag rijzen of de smaad, welke hij in de bijenlitteratuur af en toe ondervindt, wel ten volle verdiend is. Zeker, de „losse” bouw biedt heel wat meer mogelijkheden en kan ook onder bepaalde omstandigheden tot een groter rendement leiden, maar de wel eens verkondigde stelling, dat de in korven gehouden bijen van minder kwaliteit zijn dan die van de kastvolken, zodat zelfs minachtend van „korfmoeren” gesproken wordt, is tot dusverre geenszins bewezen.

Er zijn inderdaad imkers, die het vak niet verstaan en eigenlijk geen imker genoemd kunnen worden. Door hun wijze van werken bezorgen zij de korfimkerij een slechte naam. Het zou niet juist zijn naar deze de waarde en de betekenis van de korfimkerij af te meten. Men beoordeelt toch evenmin de moderne imkerij naar het werk van de talrijke kastimkers, die zonder enig begrip van het bijenleven op goed geluk maar wat liefhebben.

De korfimkers behoren over het algemeen tot een groep van onze bevolking, welke niet gaarne in het publiek spreekt of schrijft. De meeste publikaties over de laatste 25 jaren en nog langer kwamen dan ook van de zijde van de kastimkers. Het is mogelijk, dat hierdoor de belangstelling voor de korfimkerij bij de moderne imker wat op de achtergrond is geraakt.

Nu ligt het geenszins in de bedoeling, in deze rubriek propaganda te maken voor terugkeer tot de vaste bouw. De omstandigheden liggen nu eenmaal zó, dat, naar het zich laat aanzien, de korfimkerij **op den duur** geheel of nagenoeg geheel zal verdwijnen en we zullen weer een mooi oud en verdienstelijk bedrijf armer zijn. Als men echter overweegt, dat naar ruwe schatting in ons land thans nog bijna evenveel bijenvolken in korven worden gehouden als in kasten, dat onder de houders van die korvolken zich tal van zeer bekwame imkers bevinden, die tot geslachten behoren, welke van generatie op generatie zich op de bijenteelt hebben toegelegd, dan spreekt het van zelf, dat ook het oude bedrijf nog aller volle aandacht waard is.

Vele geheimen van het bijenleven zouden duister zijn gebleven als de losse bouw niet was uitgevonden, maar vele losse-bouwimkers zouden betere kenners van het bijenleven zijn, indien zij in de gelegenheid waren geweest de bijen in vaste bouw waar te nemen en te behandelen. Deze behandeling wijkt uiteraard in vele opzichten af van die bij de losse bouw. De korfimker is genoopt het bijenvolk steeds als één geheel te zien. Hij spreekt dan ook van een bijenvolk als van een „bij” of een „imme”, waardoor de eenheid van het volk wel sterk tot uitdrukking komt.

Merkwaardig, dat deze aanduiding door de losse-bouwimker zelden of nooit wordt gebezigd. Het is opvallend, dat het voor beginners, die uitsluitend losse bouw als studiemateriaal gebruiken, vaak zo moeilijk is die eenheid steeds voor ogen te houden.

Toch is het ook voor deze van veel belang, dat hij zijn bijenvolk als éénheid leert beschouwen; dit zal hem van veel misgrepen weerhouden en hem in menig geval de juiste weg wijzen naar de meest geëigende handeling. Op het tijdstip dat dit artikel in het groentje verschijnt, is het bijenseizoen reeds in volle gang. De imkers, die met hun bijen reizen, hebben hun volken naar het koolzaad of naar de boomgaarden gebracht en als het weer wat meewerkt kan reeds van een flinke dracht worden geprofiteerd. De bijen zijn aan het bouwen en verlengen aldus de oude raten. In sommige streken van ons land kunnen spoedig zwermneigingen worden verwacht. De korfimker ziet hiervan het eerste teken in het bouwen van darrenraat, hetgeen hij bij het omtillen van de korf met een enkele oogopslag kan constateren. Meestal

wordt deze darrenraat tot beneden het fijne werk uitgetrokken. Niet hieruit komen echter de eerste darren die in het volk verschijnen. In april (soms reeds in maart) heeft de koningin dieper in de korf wat darre-eieren gedeponeed en er zullen zich dan ook begin mei reeds wat darren in het volk bevinden. Maar als de darrenkoek „vooruit” getrokken wordt zal het niet lang meer duren of er worden moerdoppen aangezet. Wanneer dit geschiedt is het volk tot zijn grootste bloei gekomen en wordt het tijd voor de imker om in te grijpen, tenzij hij de zwermen op natuurlijke wijze wil laten afkomen. Dit laatste kunnen de meeste imkers zich evenwel niet veroorloven en zeker niet degenen, die hun volken elders hebben geplaatst. Zij gaan met het vereiste aantal vooraf gereed gemaakte korven (voorzien van spijlen en reepjes vóórbouw) naar de tijdelijke standplaats om kunstzwermen te maken. Volgens de legende zou een korfimker liefst zoveel mogelijk zwermen hebben. Dit is echter geenszins het geval. Het devies van de goede korfimker te deze is: „alle volken zeer sterk houden en niet meer zwermen dan onvermijdelijk is”.

In het Noorden van ons land werd vroeger door zeer bekwame imkers de volgende methode met succes toegepast:

Van de volken, die tot hun hoogste ontwikkeling waren gekomen, werd er één uitgejaagd en in een ledige korf gedaan en deze werd op de **oude** plaats gezet. De afgejaagde korf (de opvlieger) werd op de plaats gezet van een ander sterk volk en dit laatste kreeg een nieuwe plaats op de stand (de afvlieger). Op deze wijze werd bereikt, dat met één volk te jagen er twee voorlopig van het zwermen moesten afzien, dat een zeer sterke jager werd verkregen, een sterke opvlieger en een derde volk, dat alleen zijn vliegbijs kwijt was. Als afvlieger werden de sterkste volken gekozen, omdat deze een flinke aderlating moesten ondergaan.

De jager (het in de lege korf afgejaagde volk) kon voorlopig vooruit.

De opvlieger kreeg alle vliegbijs van de afvlieger en kon dan doorgaan met honing verzamelen. Dit volk zette doppen aan, als deze niet reeds aanwezig waren, en behoefde geen zorg meer vóórdát de eerste jonge moeder zou uitlopen.

De afvlieger raakte zijn vliegbijs voor het grootste deel kwijt en zette daardoor alle zwermgedachten uit het hoofd, althans voorlopig. Na twee of drie dagen heeft hij al weer wat vlucht en door het uitlopen van het aanwezige broed herstelt dit volk zich vrij spoedig. Alleen als er door slecht weer of wegens andere oorzaken geen dracht is, moet de jager na drie dagen gevoerd worden en moet gezorgd worden, dat de afvlieger geen gebrek aan water krijgt, hetgeen dan vermengd met wat honing of suiker wordt toegeediend.

Naar gelang er meer zwermrijpe volken komen kunnen deze op dezelfde wijze worden behandeld. Na enige tijd zal aldus het aantal volken met ongeveer 50 % zijn toegenomen.

Het is duidelijk, dat men deze handelingen moet verrichten op een dag, dat er flink gevlogen wordt en liefst 's morgens vroeg te beginnen, want als het wat laat op de dag wordt, b.v. 's namiddags na vier uur, kan men er niet meer op rekenen dat het af- en opvliegen nog voldoende plaats heeft. Men zou dan met een „opvlieger” zonder genoeg bijen blijven zitten en dit risico mag men niet lopen. In een noodgeval (b.v. bij opkomend slecht weer) kan men de situatie-nog wel redden door de afvlieger op z'n kop te zetten en er een paar flinke tikken tegen te geven (geen rook in blazen). Omhoogvliegende bijen zullen zich onmiddellijk naar de opvlieger begeven.

Het jagen zelf, waar de niet-korfimker zo tegenopziet, is zeer gemakkelijk en vordert niet veel tijd, mits men het maar op de goede manier doet.

De te jagen korf wordt op z'n kop gezet, een handvol

tot op een paar centimeter kort gesneden fris gras (of een handvol haksel van stro) wordt over de bijen gestrooid op de raten en langs de kanten, een gewone passende lege korf wordt er met 4 krammen opgekramd, zo, dat hij goed dicht afgesloten is. Een mogelijk kiertje wordt met een stukje krantepapier gedicht. Het geheel, met het te jagen volk onder, wordt dan in een opzetter of rand geplaatst, teneinde omvallen te voorkomen. Op de standplaats van de te jagen korf wordt reeds nu de nieuwe woning geplaatst; de vliegbijen hebben dan een onderdak.

Men begint nu met beide handen **bovenop** de bovenste lege korf te trommelen (om de bijen „wakker” te maken!). Dit duurt één minuut. Men verneemt dan een hevig gonzen ten teken dat het overlopen reeds begonnen is.

Vervolgens begint men van onderen te kloppen door met twee vlakke handen tegelijk aan beide zijden tegen de onderste korf te slaan. Niet te hard, maar zó dat de korf behoorlijk trilt. Dit trommelen kan men af en toe ook vervangen door met de volle hand wat langs de buitenkant van de korf heen en weer te wrijven. Bij warm weer heeft de ratenbouw dan niet zo gauw te lijden en het wrijven langs de strowand heeft hetzelfde resultaat als het trommelen.

Dit houdt men drie minuten vol en wacht dan twee minuten, in welke tijd de rest van de bijen gelegenheid krijgt zich even vol te zuigen. Daarna begint het zelfde spelletje opnieuw gedurende twee minuten. Bij het kloppen zorg men, dat men zoveel mogelijk alle delen van de onderste korf successievelijk raakt.

Na verloop van die twee minuten maakt men twee van de vier krammen aan de vlieggatzijde van de korf los en licht de bovenste korf voorzichtig aan die kant zo ver op dat een flinke kier ontstaat, waar men gemakkelijk met de hand door kan. Zó worden de krammen weer vastgezet. Dan begint men weer te kloppen en men helpt van tijd tot tijd met de hand de bijen, die als een gordijn aan de korfrand hangen, wat omhoog. Steken zullen ze daarbij niet. Na een paar minuten zal het volk nagenoeg geheel boven zijn. De laatste bijtjes, bijna alle kersvers uit de cel gekropen, behoeven er niet uit. Teneinde zeker te zijn dat de moer ook meegekomen is plaatst men nu, na de krammen te hebben los gemaakt, de korf met de jager op een zwarte doek of een ander donker gekleurd geval, b.v. een stuk zeildoek. Intussen doet men om roverij te voorkomen tijdelijk een bijendoek over de afgejaagde korf. Na enige minuten zal men kunnen constateren, dat er eitjes op de zwarte doek liggen en dan is de zaak in orde; dan is immers de koningin aanwezig. De jager kan dan in de voor hem bestemde korf worden overgegooid en op zijn plaats, de plaats van het afgejaagde volk, gezet.

Past men deze methode toe, dan zal men ondervinden, dat het jagen geen enerverend en lastig werk is, maar een heel eenvoudig karweitje, dat een kind kan opknappen. Met deze methode is het mij **nooit** mislukt de moer mede te krijgen.

Voor de maand mei zijn hiermede de zorgen wel aan de kant. In een volgend artikel hoop ik u het verdere verloop te vertellen.

S.

Geperforeerde Kunstraat

A. MINDERHOUD

Instituut

voor Bijenteeltonderzoek
Wageningen

In Bee World, Vol. 36, June, 1955 staat een korte mededeling over kunstraat-met-gaten. De Slowaakse imker, F. Krasnohorsky heeft een methode bedacht om was te besparen. Hij geeft zij volken geen gewone kunstraat, maar vellen waarin cirkel- of trapeziumvormige gaten zijn geboord.

De ronde gaten hebben een middellijn van 3 cm en tussen twee gaten blijft 3 cm kunstraat staan.

Als de gaten groter zijn dan 3 cm is er grote kans dat de bijen ze opvullen met darrenraat en dit is niet de bedoeling. In gaten van 3 cm of kleiner wordt werkstersraat gebouwd en de bijen gebruiken deze op dezelfde manier als die, welke op kunstraat wordt gebouwd.

Het is niet uitgesloten dat een volk dat uitsluitend kunstraat met deze gaten zou krijgen, de openingen met te diepe cellen vult, zodat de raat vastgebouwd wordt aan de raat in een gat, dat er recht tegenover zit. Dit bezwaar kan echter voorkomen worden door een geperforeerde raat te hangen tussen 2 uitgebouwde. Zowel gedrade als niet-gedrade kunstraat kan op deze manier gebruikt worden. Als er zijwaarts en omlaag 3 cm kunstraat tussen de gaten overblijft, kan men tot 2/3 van het gewicht aan was besparen en het schijnt dat de bijen de geperforeerde kunstraat vlugger uitbouwen dan de gewone.

Tot zover het berichtje in Bee World.

Wij hebben in juli, toen de dracht ter plaatse matig of slecht was, een paar ramen met geperforeerde kunstraat geprobeerd.

Voor het boren van de gaten gebruikten we een stukje koperen buis van de gewenste dikte, waarvan het metaal aan één der uiteinden op een amarylsteen of met een vijltje scherp bijgeslepen was. Volgens het voorschrift hingen we zo'n geperforeerde raat tussen uitgebouwde raten en we deden daarbij de volgende ervaringen op.

Ronde gaten met een middellijn van 3 cm waren wat aan de grote kant; de bijen bouwden de meeste vol met

werkstersraat, doch enkele werden gevuld met overgangs- en darrencellen.

Nog grotere gaten (tot een middellijn van 4 cm) vertoonden aan de bovenkant 2 à 4 speeldopjes en de rest van het gat bleef leeg.

Gaten met een doorsnee van 2.7—2.5 cm werden echter zo mooi met fijn werk gevuld dat in de uitgebouwde raat alleen aan de iets lichter getinte plekken te zien was, waar de gaten gezeten hadden. Deze cirkels waren iets groter dan de oorspronkelijke openingen, zodat we hieruit moesten concluderen dat de kunstraat rond het gat, althans voor een deel, gebruikt was voor sluiting van het gat. Deze indruk werd bevestigd bij het gebruik van kunstraat, gemaakt van gekleurde was.

Hoewel wij deze kunstraat-met-gaten alleen geprobeerd hebben in een tijd die voor het bouwen niet gunstig was, hebben wij het gevoel dat hier voor de praktijk wat inzit. Een wasbesparing van 2/3 lijkt ons echter aan de hoge kant, vooral voor kunstraat met ingesmolten draden; een besparing van ca. 30% lijkt ons echter zeer goed mogelijk.

Het gebruik van deze geperforeerde kunstraat behoort echter onder zeer uiteenlopende omstandigheden onderzocht te worden, doch we hebben het idee dat verschillende imkers hieraan wel zullen willen meewerken. Voor een kort verslagje houden wij ons aanbevolen en wij zullen dan de verschillende ervaringen tot een overzichtelijk geheel verwerken en in het a.s. najaar publiceren.

Wij raden echter onze medewerkers aan om de gaten die ze in een kunstraat hebben geboord, dadelijk op een stuk papier (desnoods krantepapier) na te tekenen, want als er stuifmeel, honing of broed in een raat gezeten heeft, vinden ze de oorspronkelijke gaten zeker niet meer terug. Zo'n schets maakt het ook gemakkelijk om uit te rekenen hoeveel was er bespaard is.

28 juli 1956

Imkersdag

* te APELDOORN
in
Berg en Bos

De Imkersdag in Berg en Bos!

Natuurlijk, waar kon het beter, zullen degenen zeggen, die Apeldoorn van nabij kennen. En inderdaad, zo is het. Van de vele fraaie parken, die de tuinstad Apeldoorn bezit, spant het natuurreservaat Berg en Bos de kroon. De hoofdingang is gelegen aan de J.C. Wilslaan, een zijweg van de Amersfoortseweg, die een verbindingsweg voor het verkeer Amersfoort en Arnhem—Ede vormt.

Voor de hoofdingang bevinden zich uitgestrekte parkeerterreinen en reeds bij het binnentreden worden wij getroffen door de 300 meter lange bloemborders, ter weerszijde van de hoofdweg, die een jaarlijks weerkerend kleurrijk bloemenfeest vertonen. Ter rechterzijde onthult zich voor onze ogen de 1,5 ha. grote vijver, omgeven door hellingen en terrassen, beplant met een keur van heesters en planten. Kristalhelder water uit natuurlijke bronnen stort zich van de omringende hoogten en voedt de vijver, die weermelt van kleurrijke vissen. Watervogels bevolken het wateroppervlak en het geheel ademt een geest van schoonheid en ongerepte gaafheid.

Wandelende rondom de vijver passeren wij een tunnel, gebouwd van enorme zwerfstenen, waardoor een helder beekje kabbelt en vandaar opent zich voor onze blik een vallei van sprookjesachtige schoonheid. De watervallen, die zich over fleurig beplante rotspartijen in de vijver storten, en hoog opschietende fonteinen, vormen met de vijverbronnen een beek, die afvloeit tussen de steile met rododendrons en vele andere heesters en bomen begroeide wanden van een diep sprengdal. Verderop vinden wij een enorme uitzichttoren met een onvergelijklijk uitzicht op het Oostveluwe landschap en de IJsselstreek. Op een plateau, terzijde van de vijver, bevindt zich het fraaie theehuis, dat zo goed aan de omgeving is aangepast, met terrassen, waar het heerlijk rusten is, met prachtig uitzicht op de vijver en de omringende hellingen. Dit is het centrum van Berg en Bos, maar er zijn veel meer fraaie plekjes, zoals de Suikerberg, Het Ravijn, de Gelderse plantentuin, met een verzameling van alle Gelderse planten enz.

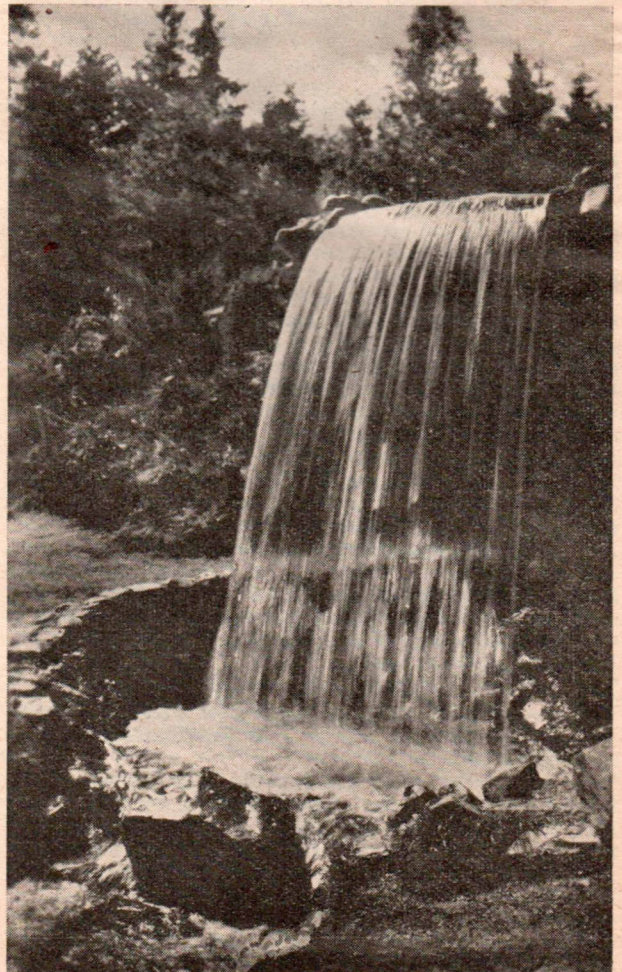
Hoewel de Acaciahal een gebouw van flinke afmetingen is, achten wij deze niet toereikend voor het grote aantal deelnemers dat wij verwachten en daarom wordt door ons in de onmiddellijke nabijheid daarvan een enorme tent geplaatst voor het gebruiken van de lunch. Eveneens in de onmiddellijke nabijheid vinden wij de Bloemenhal, die eertijds is gebruikt voor een bloementoonstelling. Het is ons gelukt op deze Bloemenhal beslag te leggen voor de honingtentoonstelling. Wij geloven niet, dat er ooit een honingtentoonstelling is gehouden in zulk een fraai en bij uitstek geschikt gebouw. Hoe groot de inzending van honing en gebak ook moge zijn, er is plaats in overvloed om alles op overzichtelijke en smaakvolle wijze uit te stallen. De tentoonstellingscommissie, bestaande uit bloemisten en tuinders, heeft plannen gemaakt waarover wij niets mogen verklappen, maar u kunt er op rekenen dat het goed wordt.

Nadat wij de morgenkoffie met gebak in de grote tent hebben genuttigd, maken wij een korte wandeling naar het Openluchttheater, waar wij gaan luisteren naar de rede van onze algemene voorzitter, de heer ridder van Rappard. Wie de speeches van onze voorzitter vaker gehoord heeft, weet, dat dit reeds een attractie op zichzelf is. En daar wij hier in het hartje van de Veluwe zitten, hebben wij een

prominente kenner van de Veluwe natuur, de heer Vogel, bereid gevonden een praatje te houden over Het Grote Wild van de Veluwe en u zult genieten van de smeulige wijze waarop de heer Vogel over dit onderwerp en alles wat er om en bij zit weet te vertellen.

Om de eetlust op te wekken, gaan wij vervolgens het onvergelijkelijke natuurschoon van Berg en Bos in ogenschouw nemen en bekijken en passant de bijstand, die in de onmiddellijke nabijheid van de vijver wordt opgesteld. Na de lunch in de grote tent bezoeken wij de honingtentoonstelling en dan... maar dit vertellen wij nog niet, maar het wordt allerplezierigst, daar kunt u op rekenen.

De verschillende commissies zijn druk in de weer en zo spoedig mogelijk publiceren wij het volledige programma. Bij het bekend worden van het bericht dat de Imkersdag te Apeldoorn zou worden gehouden, hebben wij reeds van heinde en ver verzoeken gekregen om reservering van deelnemerskaarten en wij verwachten een enorm aantal bezoekers. Wij raden u dan ook dringend aan nu reeds of althans ten spoedigste uw deelnemerskaart aan te vragen. Hierover vindt u elders in het groentje nadere mededelingen.

INZENDING EN TERUGZENDING

Inzendingen moeten vóór 25 juli in het bezit zijn van de tentoonstellingscommissie. Het adres is: C. L. Noordermeer, Jachtlaan 303, Apeldoorn.

De toezending moet franco geschieden. Wie na afloop van de tentoonstelling zijn inzending wil terug ontvangen dient een vrachtbrief en een etiket met adres voor ongefrankeerde terugzending per spoor bij de inzending te voegen. De honingzendingen, die niet worden teruggevraagd, worden door de tentoonstellingscommissie verdeeld over de plaatselijke ziekenhuizen en sanatoria.

TENTOONSTELLINGSETIKETJE EN DEELNEMERSNUMMER

Elke inzender dient vóór 1 juli bij het secretariaat der Vereniging, Bijenhuis, Wageningen, zijn inzendersnummer aan te vragen. Hij dient verder op te geven in welke klassen hij wenst deel te nemen. Deelnemers dienen tevens op te geven hoeveel bokalen enz. zij in elk der klassen denken in te zenden.

Zij ontvangen dan gratis en franco de nodige tentoonstellingsetiketjes. Dit zijn bedrukte smalle strookje papier, waarop het inzendersnummer en de klasse worden vermeld.

Andere aanduidingen dan het verstrekte etiketje mogen op de inzendingen niet voorkomen, ook geen gewoon honingetiket, sluitetiket of iets dergelijks. Alleen in de klassen 12, 13 en 14 (opmaak en verpakking) mag hiervan worden afgeweken, doch ook in die klassen mag de naam van de inzender niet op de inzendingen voorkomen. (Ook op de inzendingen in de klassen 12, 13 en 14 moet het tentoonstellingsetiketje voorkomen!) Op honingbokalen moet het etiketje zodanig worden aangebracht, dat de onderzijde van het etiketje 3 cm van de bodem van de flacon verwijderd is.

Op raampjes dient het etiketje met punaises in het midden van de bovenkant van de bovenlat te worden bevestigd.

Op secties dient het etiketje midde op de bovenzijde te worden bevestigd.

Aan de onderzijde van elke wasbodem moet het deelnemersnummer door de inzender duidelijk leesbaar worden gekrast.

In de andere klassen moet het etiketje in een enveloppe worden bijgevoegd.

BOKALEN EN VULLING

Honing in bokalen dient te worden ingezonden in de honingbokalen, die bij het Bijenhuis verkrijgbaar zijn. Inzendingen in andere dan de voorgeschreven bokalen worden niet tot de tentoonstelling toegelaten.

VERDERE BEPALINGEN

Er mag alleen Nederlandse honing en Nederlandse was worden ingezonden.

De jury heeft het recht inzendingen onbeoordeeld te laten of inzendingen te weigeren zonder opgaaf van redenen. De jury heeft het recht bepaalde prijzen niet toe te kennen.

De uitspraak van de jury is bindend.

De inzendingen blijven voor rekening en risico van de inzender.

Inleggeld is niet verschuldigd.

Het aantal in te zenden bokalen enz. is niet aan beperkingen gebonden.

Elke inzender krijgt een rapport van de jury.

KLASSENINDELING

Klasse 1: Bokalen vloeibare honing.

Klasse 2: id. gekristalliseerde honing.

Klasse 3: id. heidehoning.

Klasse 4: secties zomerraathoning.

Klasse 5: secties heiderraathoning.

Klasse 6: honingramen zomerraathoning.

Klasse 7: honingramen heiderraathoning.

Raathoning mag een strookje kunstraat bevatten dat niet meer dan 1 cm onder de bovenlat uitsteekt.

Klasse 8: Zuivere bijenwas in koeken van ongeveer 1 kg.

Klasse 9: Zuivere bijenwas in koeken van méér dan 5 kg.

Klasse 10: Honingkoeken van minstens één pond, met het volledige recept, waarnaar de koek vervaardigd is. In deze klasse mag niet worden ingezonden door vakmensen, deze klasse is uitsluitend bedoeld voor „thuis gebakken” koek.

Klasse 11: Bakwerk, waarin honing is verwerkt, anders dan honingkoek, met het volledig recept waarnaar het ingezondene is vervaardigd. Ook deze klasse is uitsluitend bedoeld voor „thuisbakkers”.

Klasse 12: Verpakking en opmaak van honing in bokalen. In deze klasse wordt ook de aantrekkelijkheid van de verpakking beoordeeld. De bokalen moeten voorzien zijn van het tentoonstellings-etiketje en ze mogen voorzien zijn van honingetiket enz. (zonder de naam van de inzender) en ze mogen worden verpakt in cellofaan, voorzien van een lintje enz.

Klasse 13: Verpakking en opmaak van secties. In deze klasse wordt ook de aantrekkelijkheid van de verpakking beoordeeld. De secties moeten zijn voorzien van het tentoonstellingsetiket en mogen verder zijn verpakt in cellofaan, enz.

Klasse 14: Verpakking en opmaak van losse raathoning. In deze klasse wordt ook de aantrekkelijkheid van de verpakking beoordeeld. Verder als klassen 12 en 13.

PRIJZEN

Inzendingen, waaraan onderstaand puntental wordt toegekend, komen in aanmerking voor de daarachter genoemde prijzen:

100 punten: eerste prijs A

99 punten: eerste prijs B

98 punten: eerste prijs C

97 punten: tweede prijs

96 punten: derde prijs.

Elke prijswinnaar krijgt een oorkonde, waarop de klasse en de prijs zijn vermeld.

Ridder van Rappard-wisselprijs

De inzender, die in minstens 5 klassen heeft medegedongen, waarvan minstens in 4 honingklassen, en die voor zijn inzendingen in totaal het hoogste gemiddelde puntental behaalt, wordt voor een jaar houder van de ridder van Rappardwisselprijs. Zijn naam wordt op de prijs gegraveerd.

Wisselprijs Ministerie van Landbouw.

Houder van deze prijs voor een jaar wordt de inzender, die in de klassen voor vloeibare en gekristalliseerde honing in bokalen het hoogste gemiddelde aantal punten behaalt.

Nieuwe wisselprijs voor bakwerk.

Een plect koektrommel met blaadje met het embleem onzer vereniging. De jury bepaalt welke inzender of inzender in de klassen 10 of 11 voor een jaar houder wordt van deze wisselprijs.

Bronzen plaquette der Vereniging.

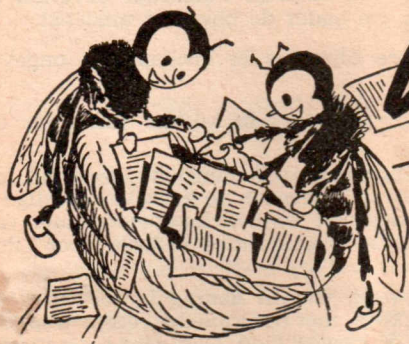
Deze wordt eigendom van de inzender, die de grootste hoeveelheid honing in bokalen inzendt en daarvoor minstens 96 punten krijgt toegekend.

Medaille onzer Vereniging.

Deze wordt eigendom van de inzender, die volgt op de winnaar van de bronzen plaquette der Vereniging.

De uitreiking der prijzen en oorkonden vindt plaats op de Imkersdag te Apeldoorn op 28 juli 1956.

Doe mee aan de honingtentoonstelling op 28 juli a.s. te Apeldoorn

uit de Jaagkieps

Kanunnik Haerens †

26 januari 1956 overleed in de Abdij te Averbode (België) Kanunnik Hieronymus M. Haerens (85 jaar), deken van de Syndicale Kamer voor Bijenteelt. Deze populaire priester en „bieman” was tot ver buiten de grenzen van zijn land bekend; 25 jaar lang was hij „hoofdopsteller” van het maandblad van de Vlaamse Bijenbond.

Bij zijn diamanten priesterfeest werd zijn leven vergeleken met de bij: „Uw dienaar Hieronymus heeft U als een ijverige bij gediend.” Bij de plechtige uitvaart waren de kopstukken van de bijenteelt in België en een grote schare imkers aanwezig; senator Leysen hield een ontroerende rede.

Sexoclasine.

In de vorige Jaagkieps hebben we gezien hoe Dr. Wallon met zijn Sexoclasine darrenbroedige volken herstelde. In twee buitenlandse bladen vond ik onlangs nog een paar raadgevingen terzake en wel in het American Beejournal 1956—1. S. C. Squires schrijft dat hij één van zijn volken een jonge moer had gegeven. Hij was nieuwsgierig wat een ander volk, dat darrenbroedig was, met de oude moer zou doen. Hij zette deze op de vliegplank en H.M. liep kalm naar binnen en een week later vond hij haar eitjes leggend als in haar vorig volk. Daar de schrijver in een streek woont waar veel bijen-etende vogels zijn, heeft hij elk jaar van 6 tot 12 darrenbroedige volken, daar de koninginnen worden weggevangen. Dit jaar had hij er 7 en alle zeven

volken namen op de boven omschreven wijze hun nieuwe koningin aan. En de Fransman L. Pierrot geeft in Abeilles et Fleurs 1956-1 de volgende raad:

Hij schudt het volk, na een vlugge en royale beroking op meters afstand vóór de kast van de ramen. Deze ramen komen dan in dezelfde volgorde weer in de kast. Het middelste raam wordt voor het geven van de nieuwe koningin klaargemaakt en wel door het smeren van vloeibare honing aan weerszijden van de bovenlat, zorg dragende dat de bovenkant daarvan niet besmeurd wordt. Nu wordt de te geven moer op deze bovenkant geplaatst; zij zal hier blijven rondlopen, daar zij er wel voor zal zorgen niet met de honing in aanraking te komen. De naar huis terugkerende bijen zullen beginnen de honing aan het raam op te nemen en intussen zal de koningin de kastgeur aangenomen hebben en veilig aanvaard worden.

We gaan nog even naar Dr. Wallon. Op een studie-dag op 13 november 1955 door onze Vlaamse collega's te Brussel gehouden, deelde M. Matthis, afgevaardigde van Oost-Vlaanderen mede, dat hij veel last had gehad van ziekte op zijn bijenstand. Hij schreef dit toe aan vochtigheid in zijn kasten. Maar sedert hij de methode, voorgeschreven door Dr. Wallon, had toegepast, had hij geen last meer van vocht, de volken zijn gezond en ontwikkelen zich vlug in het voorjaar.

Dr. Wallon legt hiertoe een laag oude kranten direct op de ramen. M. De Meyer vestigt de aandacht van de aanwezigen op de belangrijke diensten door Dr. Wallon aan de bijenteelt bewezen. Deze heeft door produkten uit het bijenvolk, met verschillend succes, kankergezwellen behandeld. Op zijn verzoek deelt Dr. Wallon mede dat hij door zijn ontdekking van het Sexoclasisme invloed op zeer jonge larven heeft kunnen uitoefenen. Vervolgens gebruikte hij deze stof bij het moergoed maken van darrenbroedige volken. Wat zijn proeven ten opzichte van kanker betreft, deelt hij mede dat deze nog niet ver genoeg gevorderd zijn om te kunnen zeggen dat de gevreesde ziekte overwonnen is of dat spoedig zal zijn. (Belgique Apicole 1955-12).

Honing en Geneeskunde

Laten we nog even op medisch gebied blijven en aan het British Beejournal 1955 29-12 het volgende ontlenen:

Michael W. Bulman M.D., M.S.

In Imkerfreund 1955-12 schreef Franz Kruff, Landwirtschaftsrat te Nuertingen, een belangrijk artikel over de Levende omheining van wilgen.

Schrijver was zo vriendelijk ons bijgaande foto's voor de Jaagkieps af te staan, waarvoor onze hartelijke dank. Uit het artikel het volgende uittreksel:

Schrijver plantte in 1953 een omheining van „Kublerweiden” *Salix smithiana*. (Volgens mijn Heukels Schoolflora een bastaard van *Salix Caprea* en *S. viminalis*). Deze is thans (einde 1955) 3½ meter hoog en wordt door vele bezoekers bewonderd. Deze omheining omsluit een moderne fruit-plantage van 20 ha groot, waarin 10.000 vruchtbomen staan. Het is een goedkope en doelmatige afrastering, zodat zelfs de Duitse Bondsspoorwegen belang zijn gaan stellen, daar zij menen, dat zo'n aanplanting verschillende natuurcatastrofen (als sneeuwverstuivingen, grondverschuivingen) kan voorkomen.

Verder hadden kinderspeeltuinen en kerkhoven belangstelling, daar de hagen niet alleen geluid- en stofwerend zijn maar ook bescherming geven aan vogels.

Vanzelfsprekend is een dergelijke verbreiding van deze wilg zeer in het belang der imkers. Duizenden en duizenden jonge planten worden aangeschaft.

Men plant deze 't best in 't laatst van de herfst, zij moeten dan alle bladeren verloren hebben. Men geeft op elke meter 'n hanóvol thomasslakkenmeel en een evengrote hoeveelheid 42 procent kalizout.

Men moet alleen mannelijke planten nemen, in de plantgeul strooit men natte turfstrooisel.

De planten moeten 10 cm uit elkander geplant worden en kruiselings geleid worden langs twee draden, welke aan palen bevestigd zijn. Zie de foto's.

Bij voorkeur neemt men planten van 1.20 tot 1.40 meter lang; wil men spoedig een hoge afrastering hebben dan kan men planten nemen van 2½ tot 3 meter.

Voor een afrastering van 100 meter heeft men 1000 stuks van de kleine nodig, deze kosten 140 D.M. (is f 125). Men moet de haag regelmatig snoeien.

De wilgen worden kruiselings geleid langs twee draden.

F.R.C.S. en F.R.C.O.G. (deze afkortingen houden in dat deze geleerde geneesheer, chirurg, verloskundige en vrouwenarts is) schrijft een artikel over honing als een heelkundige stof bij verband.

Hij zegt dat ondanks alle vooruitgang en de ontdekking van antiseptische stoffen voor alle doeleinden, de behandeling van besmette wonden een probleem blijft. Alle bekende middelen hebben hem geen voldoening kunnen geven.

Op zekere dag kreeg hij 't boek van Dr. Beck en Smeldley: „Honing en Uw Gezondheid” in handen en las dat de uitwendige toepassing van honing 'n eeuwenoude geschiedenis had. De oude Egyptenaren gebruikten honing in hun heelkundige verbanden. De Papyrus Ebers zegt wonden gedurende vier dagen met linnen gedoopt in honing en wierook te bedekken. En ook gedurende de middeleeuwen werd honing algemeen gebruikt in de vorm van zalven en pleisters voor wonden, brandwonden en zweren, alleen of in verbinding met andere stoffen.

Bulman, die zelf bijenhouder is en zijn staf, begonnen met een zekere mate van sceptis met proeven, maar allen, die de uitwerking van de honingverbanden gezien hebben, waren overtuigd van de waarde hiervan.

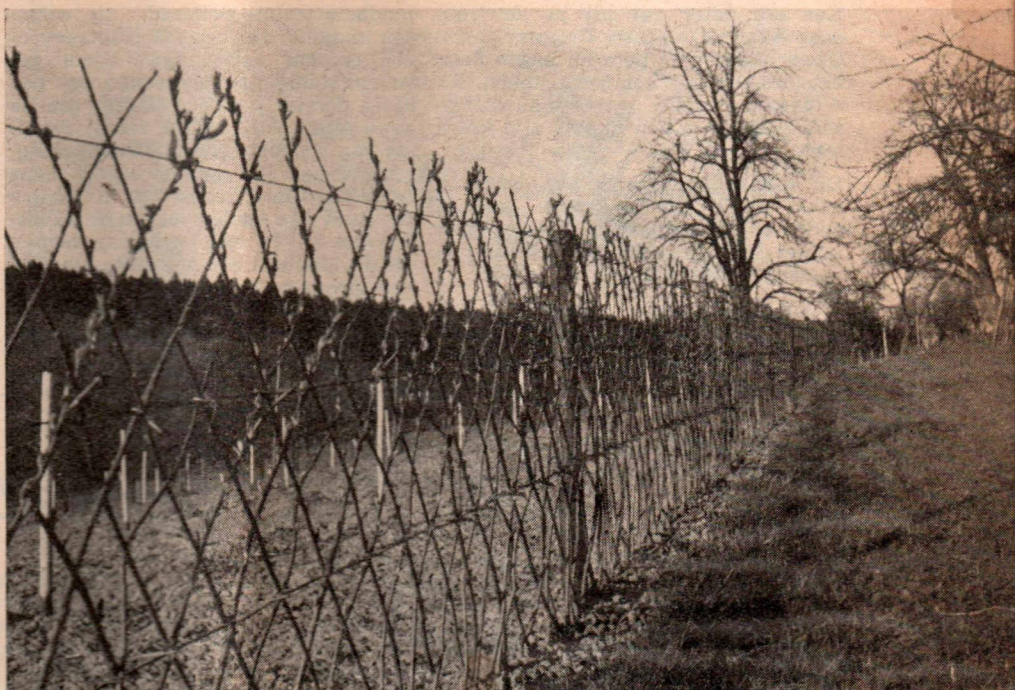
Dr. Bulman besluit zijn belangrijk artikel: Ik heb reden te denken dat deze zeer eenvoudige stof het antwoord geeft op het probleem van de behandeling van vele besmette wonden. De voordelen ervan zijn, dat honing niet prikkelend, niet giftig, zelfsteriel, bacteriedodend, voedend, goedkoop, gemakkelijk verkrijgbaar, handig in de toepassing en boven al afdoende is.

Genezing door bijensteken.

In de (Franse) Gazette Apicole wordt nogal aandacht geschonken aan de genezing door bijensteken. Zo lezen we in het januari-nummer van dit jaar een artikel met het opschrift: Engelse opvatting over genezing door bijensteken.

Het geval van Mrs. Owen (die blinden genezen heeft) heeft in Engelse bladen wel belangstelling getrokken. Zo schrijft één blad hierover als „de vreemde cultus van de bijenvrouw” en noemt haar ook kwakzalfster, die de door doktoren opgegeven gevallen verzorgt.

Men heeft de mening van medici gevraagd, deze antwoorden eensluidend: Het bijengift is in de genees-

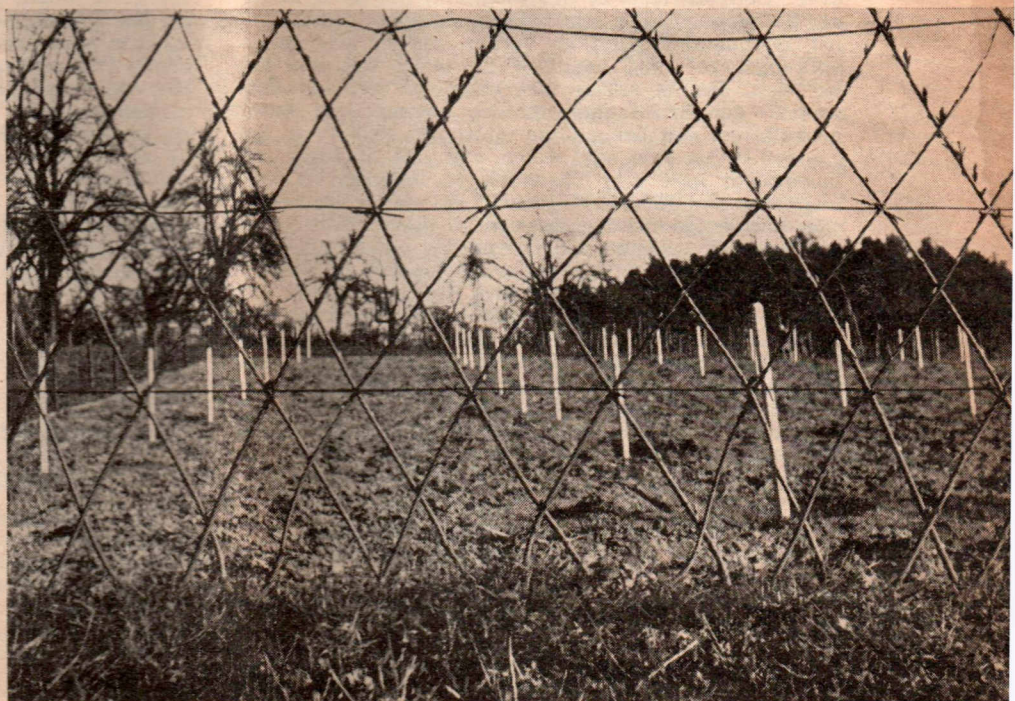

kunde reeds sedert duizenden jaren in de één of andere vorm, gebruikt. Maar het feit dat het zelden heden ten dage in Engeland wordt aangewend bewijst wel in hoeverre het als niet-afdoende moet worden beschouwd.

In het februari-nummer komt dit blad nog eens op dit onderwerp terug. Een blinde Engelsman, William Eyre, 52 jaar, oud-ambtenaar van de schatkist wonende te Londen, stond in de rij, om zijn pensioen voor blinde in ontvangst te nemen toen hij een gesprek opving tussen een voor hem staande vrouw en de ambtenaar achter het

loket. De vrouw wilde, ofschoon zij haar gezicht herkregeen had, nog haar blinde-pensioen in ontvangst nemen: omdat ik genezen ben door bijensteken, een behandeling, niet erkend door de Sociale Bijstand, heb ik nog recht op steun, voerde zij aan. Maar de ambtenaar antwoordde dat hij aan een ziende geen blindpensioen kon uitkeren.

De blindeman werd zeer getroffen door de naam van de onverwachte geneesheren: de bijen. Hij vergat de man aan het loket en vroeg opgewonden aan de vrouw het adres. Het was Mrs. Julia Owen, de bijenvrouw.

Voor 100 m afrastering heeft men 1000 wilgen nodig.

Een uur later zat hij in de trein naar haar woonplaats Bromley. Mrs. Owen onderzocht hem en begon haar behandeling met een serie steken. Na 4 dagen kon hij weer licht onderscheiden en na een maand zijn krant lezen.

Dit verhaal werd aan een verslaggever van de „Nord France” gedaan door de ex-blindeman, wiens ogen achter de brillenglazen van intense voldoening schitterden.

Het geval maakte in Engeland grote indruk, vele afgevaardigden hebben de Minister van Openbare Ge-

zondheid geïnterpelleerd, zij willen een enquête. Deze heeft plaatsgevonden en gaf verbazingwekkende gegevens, binnen enkele weken was een lijvig dossier ter beschikking van de autoriteiten. Het betrof vooral gevallen van ernstige gewrichts-ontsteking, schurft enz. Dit dossier wordt thans bestudeerd door leden van het Britse Instituut van Onderzoek en de Minister kan alleen een beslissing nemen als dit instituut een afdoend antwoord kan geven op de vraag:

Heeft de behandeling op basis van bijgift een wetenschappelijke grondslag?

Mrs. Owen heeft o.a. Koning Victor Emmanuel van Italië van reuma genezen. Haar geneeswijze heeft intussen hulp gekregen van professor Hans Selye, zoon van een Weens geneesheer, die naar Canada emigreerde en hoogleraar werd in de medische pathologie van de Universiteit van Montreal. Zijn theorie over de natuur der ziekten heeft verwarring gebracht onder zijn collega's op een te Verona gehouden Internationaal Congres. En het geval van de „bijenvrouw” is een bewijs voor zijn theorie.

JéKAVé

Zou het waar zijn?

Enige malen heb ik het genoeg gehad de heer Groenveld bij mijn bijenstal te mogen ontvangen. Natuurlijk werd er direct gesproken over de bijen, opbrengsten enz. U weet het wel, van praat komt praat en naar aanleiding hiervan zou de heer Groenveld het op prijs stellen mijn ervaringen in een artikel, bestemd voor het „Groentje” weer te geven. In het nummer van oktober 1955 treffen we aan het artikel met het opschrift „Drentse grootmeesters slaan alle records”. Het jaar 1955 zal nog lang in ons geheugen blijven en er zal nog vaak over worden gesproken. Ik heb niet durven denken tot zulke opbrengsten te kunnen komen. Maar nu heb ik stemmen horen fluisteren: „Zou het wel waar zijn, wat in dat artikel staat vermeld betreffende de opbrengsten?” Er is maar één antwoord voor: „Het is juist” Laat ik er direct aan toevoegen, dat wij niet de enige zijn die tot deze zeer goede opbrengsten zijn gekomen. Het is voor ons niet moeilijk om er meer namen aan toe te voegen. De laatste jaren, de weersomstandigheden in aanmerking nemende, heb ik steeds opbrengsten gehad, die zeer behoorlijk waren. Het is zelfs zo geweest, dat imkers er een speciale reis voor maakten om zich te overtuigen hoe de opbrengsten van mijn volken waren. Vaak verbaasden zij zich er over. Och, en toch is het mogelijk, dat elke imker, die liefhebberij voor zijn volken en enige kennis van het bijenhouden heeft en verder met de wil om de opbrengst zo hoog mogelijk op te voeren, dit kan bereiken. Het is echter niet mogelijk met een kast, waarbij één broedkamer en één honingkamer wordt gebruikt tot een behoorlijke opbrengst te komen. Een geheim is het niet, dat velen van ons die met zo'n incomplete kast zijn begonnen te imkeren na verloop van tijd hebben ingezien, dat het noodzakelijk was hier enige uitbreiding aan te geven. Hierbij mogen we niet vergeten een doelmatige voederinrichting en een reisraam. Of het nu enkelwandige of dubbelwandige kasten zijn doet weinig ter zake, maar het is wel van belang, dat we ons houden aan één bepaalde raammaat en dat de onderdelen van onze kasten gelijkvormig zijn. Wanneer we nu in het bezit zijn van goede bijenvolken en goed materiaal zijn we er nog niet. Nu komt het er op aan of we voldoende vakkennis hebben om tot goede resultaten te komen. Vakkennis is niet te koop, maar wel te leren.

1. Door regelmatig kennis te nemen van de inhoud van ons zeer goede maandschrift.
2. Het volgen van een cursus voor beginners.
3. Bestudering van in de handel zijnde boeken voor bijenteelt.
4. Door aanwezig te zijn op de praatavonden, georganiseerd door de afdelingen.
5. Bij ervaren imkers het oor te luisteren leggen. Hierna wil ik u in kort een beschrijving geven hoe ik het vorige jaar imkerde:

In het najaar van 1954 had ik 6 volken opgezet. Deze volken waren voor het inwinteren versterkt tot zeer sterke volken met veel broed. In het voorjaar 1955 heb ik één van de volken opgeofferd en de 5 overblijvende volken hiermede versterkt.

Bij de voorjaarsinspectie constateerde ik dat het ge-wenst was een weinig voeder toe te dienen.

Wanneer het niet strikt noodzakelijk is voeder ik in het voorjaar niet. Ongeveer half april waren we gereed voor het vertrek naar het koolzaad op de Groninger klei. Voor elk der volken heb ik een broedkamer met 10 uitgebouwde ramen medegenomen en zodra er van enig gewin kon worden gesproken deze uitgebouwde broedkamer geplaatst boven de bestaande volken. Hoewel het aanvankelijk koud en guur weer was in het hoge Noorden noteerden we daarna enkele goede vliegdagen. De ontwikkeling ging snel vooruit en in de laatste week van mei werd van de beste volken reeds een vege afgenomen en geplaatst in een zes-raams kastje. De daarop volgende week werden de overige vegers gemaakt. Van de twee beste volken heb ik daarna mijn koninginnen gekweekt. In totaal heb ik acht jonge koninginnen in drie-raams kastjes gebracht.

De bevruchting in de drie-raams kastjes was bijzonder goed. Na dat de jonge koninginnen tien dagen aan de leg waren, heb ik de oude volken van een bevruchte jonge koningin voorzien. Hierbij gebruik makende van de krantenmethode.

Met de vegers heb ik gehandeld zoals omschreven in het groentje: „De Aalster bedrijfsmethode”.

De kasten heb ik zodanig versterkt dat ze gedurende de zomerdracht op 20 broed- en 10 honingkamer-ramen stonden. De resultaten zijn u bekend en ik hoop nog eens in de gelegenheid te zijn u het volgende jaar een verslag te kunnen geven van de behaalde resultaten, waarbij ik dan de data, vliegdagen enz. nauwkeurig hoop te kunnen verstrekken.

J. TIMMERMANS
Broeklaan 46
ASSEN

AL WEER EEN NIEUWE WISSELPRIJS VOOR DE NATIONALE HONINGTENTONSTELLING!

Het Hoofdbestuur stelt een nieuwe wisselprijs beschikbaar voor de inzendingen honingkoek en ander bakwerk. Het is een prachtige verzilverde koektrommel met blaadje. Op het deksel is het embleem van onze vereniging aangebracht en het opschrift luidt: „Wisselprijs Nationale Honingtentonstelling. Afd. Honingkoek en -gebak”.

FRUIT EN KOOLZAAD GEMEENTE LEENS (Gr.)

Onze collega J. v. d. Spek te Wehe schrijft ons:

Voor onze mede-imkers, die nog niet weten waar ze heen zullen gaan met hun volken om te profiteren van de voorjaarsdracht, hebben wij een prachtige plaats gevonden. In de nabijheid van onze woning staat 8½ ha boomgaard van ongeveer 10 jaar oud met daaromheen 9 ha koolzaad en 5 ha witte klaver binnen een straal van 2½ km. De volken kunnen op een door ons gereserveerde plaats staan op de scheiding tussen boomgaard en koolzaad. De bespuitingen kunnen zo geregeld worden, dat er geen schade aan de volken zal komen. Op verzoek willen wij bij uw afwezigheid op de volken toezicht houden. Gegadigden stellen zich in verbinding met J. v. d. Spek, Havenstraat B 30, Wehe gem. Leens, Gr.

Wij danken de heer v. d. Spek voor dit blijk van echte imkers-collegialiteit.

* *

SCHIERMONNIKOOG

Het bevruchtungsstation zal zijn opengesteld van 20 juni tot 4 aug. Zie de voorwaarden in dit nummer.

* *

KOMKOMMERS EN BIJEN?

Donderdag, 19 april. Dagenlang ligt de temperatuur zó laag dat de bijenvolken nauwelijks enige vlucht vertonen. Dagelijks een hoge wind. Kas- en rijen van komkommerkwekerijen blijven zorgvuldig gesloten.

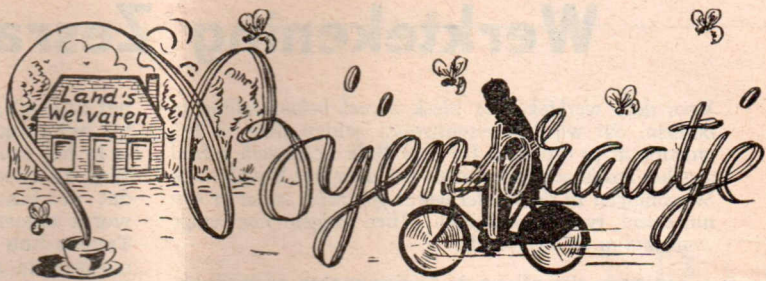
Op de markt te Delft 6 kramen waar groenten verkocht worden, en te midden van het komkommergebied, natuurlijk ook komkommers. Natuurlijk geen exportkwaliteit. Het merkwaardige was echter dat een groot aantal van deze komkommers de typische vorm vertoonden, van aan zaadvorming onderhevig te zijn.

Bijen kunnen hier niet debet aan zijn. Wat is de oorzaak van deze zaadvorming?

JAN EMMENS

HONING-AFFICHE

De heer S. Hoekstra te Wildervank zond ons een zeer opvallend en artistiek raambiljet, dat onze leden, die honing te verkopen hebben, zeker gaarne zullen gebruiken. De lichtgevende letters komen prachtig uit op de zwarte achtergrond. Een kleine afbeelding is te vinden bij de speurbijtjes van de vorige maand.

Nu er veel volken bij fruit en koolzaad staan, willen we nog even doorpraten over het reizen. (Wat is het overigens ongezellig als de bijen van huis zijn; ze horen bij je huisgenoten en je bent er onwennig van!)

Het was vorig jaar bij het terughalen van de volken van het koolzaad, dat er een botsing plaats had. Van meningen, wel te verstaan, tussen imkers.

De oudere zei: „Denk er om, dat de vlieggaten naar de buitenkant, de zijkant van de auto komen, want, nu er zware raten met broed en honing in zitten, zouden ze bij schommelen van de auto stuk kunnen kwakken”.

De jongere imkers, mogelijk iets meer ingesteld op het moderne verkeer, zeiden: „Nee, ze moeten met de vlieggaten naar voren of naar achteren, want bij plotseling sterk afremmen klappen de raten in de kast tegen elkaar aan als je het anders doet”.

Och, zo heel erg veel maakt geen van beide uit als de ramen goed gedraaid zijn en vooral als ze stevig aaneengesloten in de broedbak zitten. Verder rijden we toch, vooral terug, omzichtig en we wijzen de chauffeur er op, dat gaten in de weg vermeden en richels (spoorovergangen, bruggen) voorzichtig „genomen” moeten worden. Een wilde ros-maar-raak-rijden is nooit goed, maar zeker voor bijenrijden niet.

Maar... in welke richting moeten de ramen staan? Als je achter een rijdende auto op een oneffen wegdek loopt, zie je hem over beide kanten wiegen. Denk je aan plotseling afremmen, dan zie je in gedachten de raten in de kast „doordrukken”.

Voorheen gold, voor vervoer met paard-en-wagen: de raat in de richting van de assen. En per spoor: in de rangeer-richting.

Voor een auto acht ik het mogelijk, dat het er minder op aankomt. Voorzichtig en kalm is toch steeds het devies van de imker.

Daarom grijpen we bij het sjouwen van de kasten van de stal (of het veld) naar de wagen, de kasten ook altijd van onderen vast. Ongeacht of ze een vaste of losse bodem hebben, de losse delen met haakjes, stangen of kruistouw aan elkaar verbonden zijn.

Eén van onze reisclubgenoten zei, dat we zijn kasten wel aan de hengsels mochten opbeuren, want de bodem zat met stevige windhaken aan de onderbak vast. Hij had een heel zware kast en twee collega's hadden er nog geen twee meter mee gesjouwd toen de bodem met binnenbakken uitzakten. Deze keer waren de hengsels niet afgeknapt, maar één van de windhaken. De twee sjouwers kregen „de volle laag uit de Zeven Provinciën” op hun enkels.

Overigens draag ik bij het reizen graag, ook voor regen en modder, laarzen.

De bijenkap heb ik altijd in de zak. Nooit op de wagen of in de cabine leggen, maar bij je houden voor onmiddellijk gebruik.

We hopen nu maar, dat veel volken weer een goede oogst zullen halen, zodat imker en fruitteler en boer weer tevreden kunnen zijn.

Met de afzet van de honing ging het vorig jaar goed, bij een flinke oogst. Dat dit zo moge blijven!

Goede thuisreis en voor allen veel succes van

DE BIJENMAN.

Werktekening Zesraamskastje

Voor deze werktekening bleek zoveel belangstelling te bestaan, dat wij het verantwoord achten deze in het groentje af te drukken. De heer Bulk heeft zich geheel aan het kastje gehouden zoals dat door het Bijenhuis te Wageningen in de handel wordt gebracht, zodat er een universeel type kan komen. Hier volgen nog enige wenken van de heer Bulk:

Op de tekeningen zijn alleen de nodige maten opgegeven, de ontbrekende zijn in een materiaallijst verwerkt. De in een cirkel geplaatste cijfers verwijzen naar de materiaallijst.

Zodoende kan men materiaal-soort, -aantal en -grootte gemakkelijk aflezen.

Over het schilderen wil ik maar niet praten, dit kan ieder voor zichzelf uitzoeken. Doch een waarschuwing: gebruik niet de groene, dunne vloeistof, die de bloemistten toepassen voor hun bloemenbakjes, ze is de dood voor de bijen. Misschien gaat het wel na een langere luchttingsperiode, doch wees voorzichtig.

Wees ook een beetje voorzichtig met het ombuigen van

het dakzink, maak het iets warm, dan is het veel taaiër bij het buigen. Lees ook even wat er over geschreven is in het aprilgroentje, op blz. 58.

Wat de voederbak betreft: men moet er wel op letten, dat de binnenbak goed met warmgemaakte mastiek wordt ingesmeerd, zodat de bak waterdicht wordt.

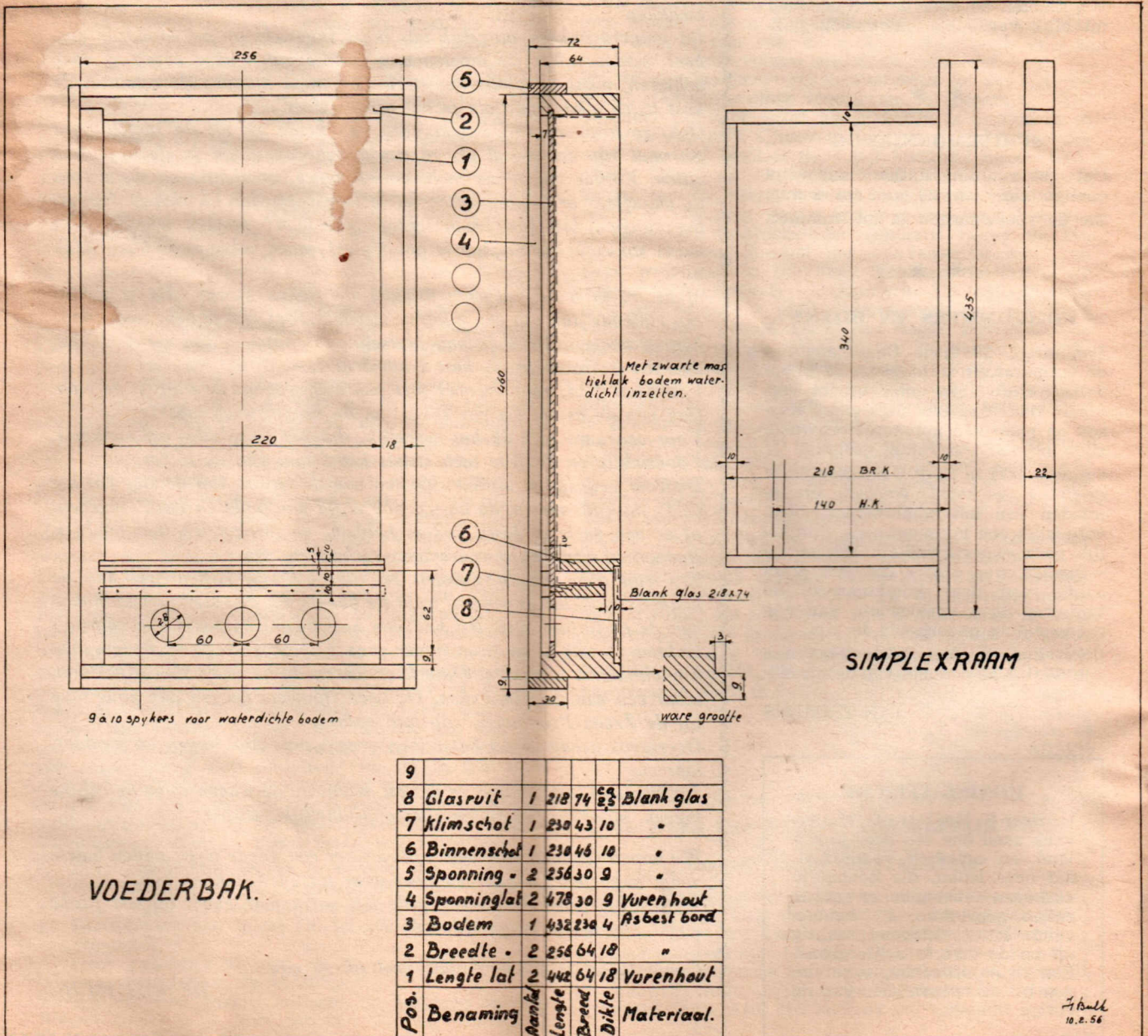
Tevens heb ik nog de maten opgegeven van het genormaliseerde simplexraam. BR.K. betekent broedkamer, H.K. honingkamer.

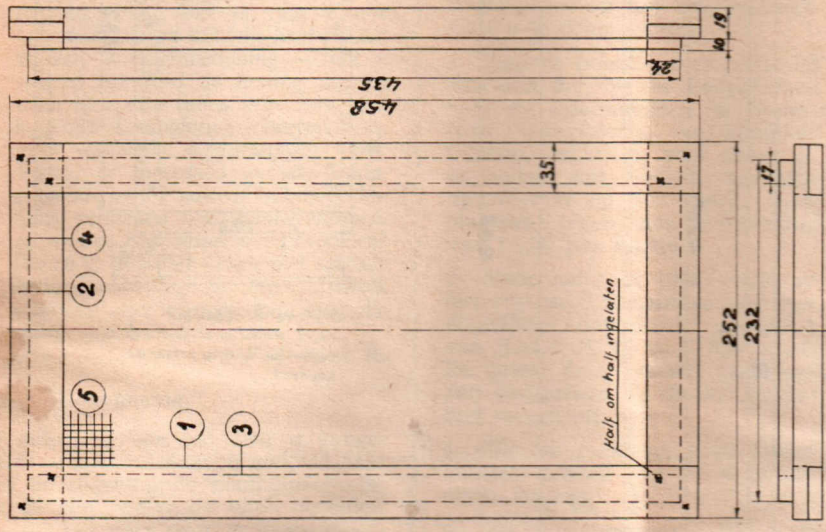
De zaagspleet heb ik weggelaten, evenals de aangevraaide nokken voor bevestiging van de zijlatten aan de bovenlat. Ik zelf spijker ze stomp op elkaar en het bevat mij best.

Vragen zal ik gaarne beantwoorden, denkt u echter aan de postzegel voor antwoord?

En nu aan de slag en veel genoegen gewenst.

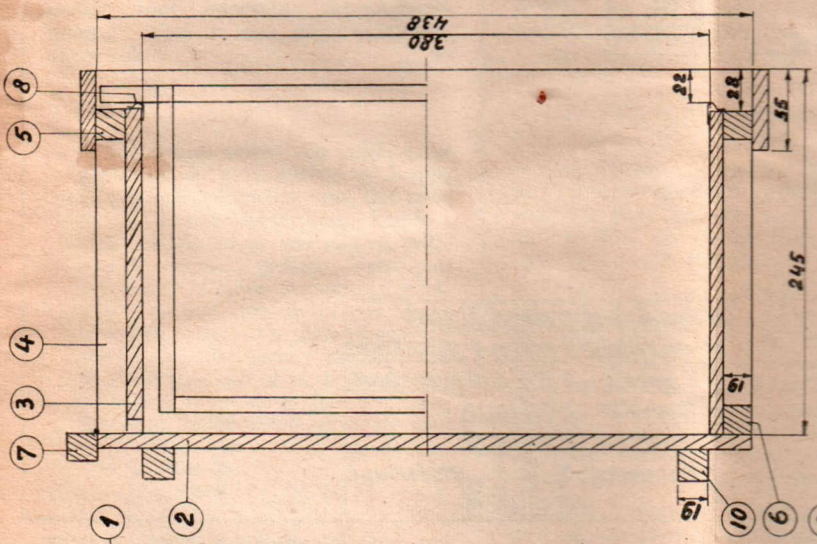
H. BULK,
Secr. Afd. Hengelo (O.),
Anninksweg 25.

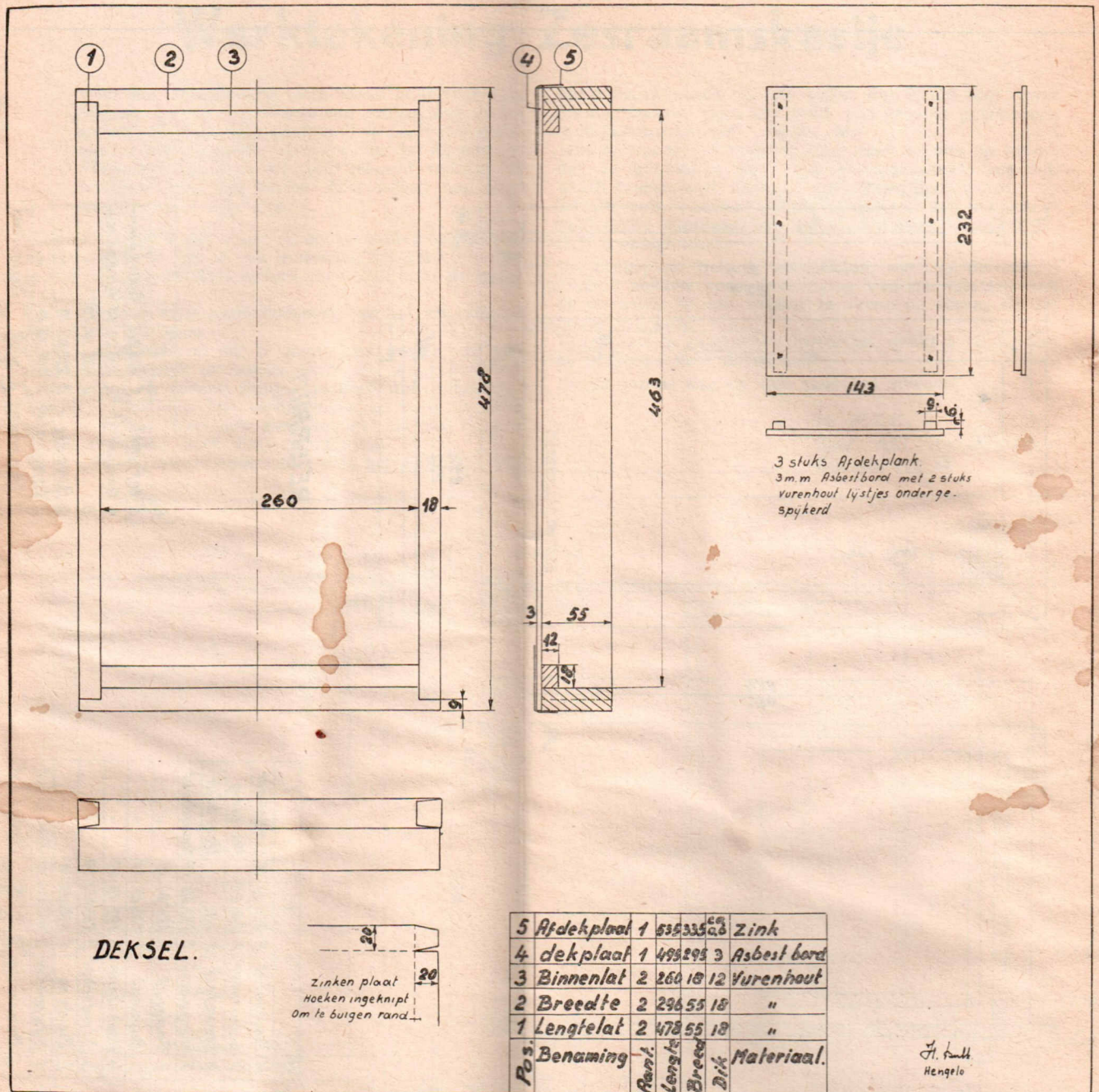
REISRAAM

Pos.	Benaming	Raantal	Lengte	Breedte	Dikte	Materiaal.
6	Verzinkt	1	430	225		Gaas 3 mm
5	Onderlat	2	198	24	10	Vurenhout
3	"	2	435	17	10	"
2	Breedte	2	252	35	19	"
1	Lengtesluk	2	458	35	19	"

ONDERBAK.

Pos.	Benaming	Raantal	Lengte	Breedte	Dikte	Materiaal.
11	Bodemlat	2	234	19	19	Vurenhout
9	Scharnier	2	20	20		Messing
8	Draaglyst	2	215			Izerblik
7	Vliegplank	1	192	19	19	Vurenhout
6	Onderst.	1	193	19	19	"
5	Bovenst.	2	233	19	19	"
4	Hoeksteen	4	197	19	19	"
3	Eindschof	2	233	217	10	"
2	Bodem	1	438	252	10	"
1	Zywanen	2	438	245	10	Vurenhout

Vragenrubriek

Vragen voor deze rubriek zenden aan het Bijenhuis te Wageningen

Vraag 14.

Men vertelt mij, dat in Ootmarsum, als de acacia bloeit en honingt, er duizenden bijen als slachtoffer vallen, erger dan bij een bespuiting in de N.O.P. De bijen vliegen normaal de korf of kast in, maar gaan deze na een poosje weer verlaten, kruipen wat rond en sterven. Als men ze oppakt en wat drukt, komt er gele honing uit.

H. J. G. N. te H.

Dode bijen door acacia?

Dat de acacia voor de bijen schadelijke nectar zou geven lijkt mij zeer onwaarschijnlijk. Vrij zeker kan worden aangenomen, dat de ziekteverschijnselen, als door u bedoeld, een andere oorzaak hebben. U zou er goed aan doen, zodra het euvel zich weer voordoet, een monster dode bijen voor onderzoek naar Wageningen op te zenden.

S.

Vraag 15.

Hoe kan ik mijn bijen het best over een afstand van 24 km verplaatsen?

Verplaatsing bijenvolken.

Het overbrengen van uw volken kan het beste geschieden per vrachtauto. Als uw verhuisboedel ook per auto wordt overgebracht, dan kunt u in deze tijd van het jaar de bijen veilig tegelijk medenemen. Plaats ze dan achter in de auto, zodat zij het laatst worden ingeladen en het eerst er weer uit gaan. Zorg dat de kasten voorzien zijn van een reisraam en dat ze absoluut bijendicht afgesloten zijn. Indien de kasten niet voorzien zijn van een reisbeugel moet u op andere

wijze zorgen, dat de onderdelen niet van elkaar kunnen geraken, b.v. door een krat aan te brengen ofwel het geheel te omspannen met een staal-draad. Mits op deze wijze goed voorzien, kunt u de kasten ook verzenden per Van Gend en Loos. S.

Vraag 16.

In het weekblad „Vizier” van 25 februari 1956 lees ik, dat Franse bijendeskundigen ontdekt hebben, dat de zgn. koninginnehoning — dat is volgens het blad de honing, die de bijen in aparte cellen voor hun eierleggende koninginnen reserveren — sterk verjongde eigenschappen bezit. Bestaat er inderdaad speciale koninginnehoning of zou de schrijver honing, vermengd met koninginnevodsel voor de koninginnelarven bedoelen? Indien er werkelijk cellen met speciale koninginnehoning in een bijenvolk aanwezig zijn, waaraan kan men die cellen dan kennen?

F. J. R. te R.

„Koninginnehoning.”

De schrijver van het door u aange-deuide artikel zal daarbij bedoeld hebben de zogenaamde koninginnemelk, d.i. de stof, welke de bijen bereiden als voedsel voor de zich in de moeder-doppen bevindende koninginnelarven. Cellen met speciale „koninginnehoning” zijn in een bijenvolk niet aanwezig. S.

Vraag 17.

Ik heb vorige zomer een goede oogst gehad op de witte klaver, de honing uitgeperst en door een fijne zeef laten lopen, daarna weer door kaasdoek laten zakken en in een schone, witte emaille emmer gedaan. Vervolgens heb ik het in zuiver schone 2 l. weck-glazen gedaan, die ik in een droge kast heb gezet. Nu kom ik tot de ontdekking, dat precies de helft van de voorraad, die ik heb staan, wit versuikerd is en de andere helft nog net zo mooi en vloeibaar is als toen ik de glazen vulde. Wat kan de oorzaak zijn?

H. H. H. te t.A.

Merkwaardige kristallisatie van honing.

Het komt wel meer voor, dat van een partij honing, welke ogenschijnlijk van dezelfde soort en kwaliteit is en welke op gelijke wijze is behandeld, het éne gedeelte vlugger granuleert (versuikert) dan het andere. Zonder nauwkeurige kennis van alle omstandigheden is de oorzaak daarvan echter niet met zekerheid op te geven. Hebt u misschien de honing vóór het zeven enigszins verwarmd? Een paar graden temperatuurverschil daarbij kan reeds aanleiding tot het door u gesignaleerde verschijnsel geven. Was een gedeelte van de honing geogst uit oudere raten en een ander gedeelte uit maagdelijke raat? Dan kan het gebeuren, dat het laatstbe-doelde gedeelte langer vloeibaar blijft

Reglement

voor het bevruchtungsstation Schiermonnikoog

1. Leden der Vereniging hebben het recht tegen een vergoeding van 50 cent per kastje bevruchtungs-volkjes op het bevruchtungsstation te doen plaatsen.

2. Andere bijenhouders, mits lid van een der bij de Bedrijfsraad voor de bijenhouderij in Nederland aangesloten organisaties, kunnen, indien en voor zover de capaciteit dat toelaat, bevruchtungs-volkjes op het station doen plaatsen tegen een vergoeding van f 1,50 per kastje.

3. Voor het jaar 1956 wordt op het station Schiermonnikoog een KRAINER darrenvolk geplaatst van HALF JUNI tot EIND JULI. De juiste data kunnen pas worden vastgesteld als de dienstregeling verschijnt.

4. De ter plaatsing aangeboden volkjes moeten aan de volgende eisen voldoen:

a. Zij moeten voorzien zijn van voldoende voer. Gerekend moet worden op een periode van twee weken zonder dracht. Het is niet toegestaan de volkjes tussentijds te voeren.

b. De volkjes moeten darrenvrij zijn.

c. De vlieggaten moeten afdoende kunnen worden gesloten en wel zodanig, dat de volkjes bij het sluiten der vlieggaten tegelijkertijd lucht krijgen.

d. De vlieggaten moeten aan de binnenzijde voorzien zijn van een darrenroostertje of van darren-gaas (doorlaatopening 5 mm.) De heer H. J. Lohuis, Almelostr. D 62 te Albergen levert een zeer doelmatig roostertje, dat bestaat uit twee strookjes zink, waarop drie staafjes zijn gesoldeerd.

e. De deksels moeten met schroeven op de kastjes vastgezet zijn. f. De kastjes moeten zeer solide zijn, zodat lekken, ook bij regen, uitgesloten is. Triplex is geen materiaal voor bevruchtungskastjes.

g. Op elk kastje moet met onuitwisbare verf of inkt duidelijk de naam en het adres van de eigenaar of van de afdeling zijn aangebracht.

5. De plaatsing der volkjes geschiedt op aanwijzing van de Vereniging.

6. De vereniging zal voor toezicht zorgen, maar stelt zich niet aansprakelijk voor schade, die het gevolg is van diefstal, beschadiging of welke andere schade ook.

7. Gedurende de tijd dat de kastjes op het eiland zijn, mogen ze niet worden geopend.

8. Met het oog op het vervliegen van koninginnen is het verboden om de terreinen van het bevruchtungsstation te betreden.

9. De datum van inzending wordt aan de telers overgelaten. Schipper K. Boersma vertrekt op **dinsdag** en **vrijdag** om 12 uur uit Groningen naar Schiermonnikoog. Ligplaats Oosterhamrikade. Van de vervoerder naar Groningen (beurtdienst, Spoorwegen) dient men zekerheid te hebben dat de volkjes in de loop van de vóórmiddag van genoemde dagen aan schipper Boersma worden afgeleverd.

De verzending kan ook geschieden via Leeuwarden-Oostmahorn (dagelijkse bootdienst Oostmahorn-Schiermonnikoog).

De kastjes moeten worden geadresseerd aan de **heer H. Kruyer, Middenstreek 60 te Schiermonnikoog.**

De verzending der kastjes dient steeds franco te geschieden; ze worden niet-franco aan de eigenaars teruggezonden.

10. **Vóórdát men de teelt inleidt**, dient men daarvan mededeling te doen aan het Bijenhuis te Wageningen. Dit is nodig om eventuele **spoedberichten direct aan de telers te kunnen doorgeven.**

Het Bijenhuis zendt dan aan de teler een briefkaart, welke deze minstens drie dagen voor de verzending van de volkjes naar Schiermonnikoog aan de heer Kruyer dient te sturen en waarop het aantal volkjes en de wijze van verzending aan de heer Kruyer worden medegedeeld.

De heer Kruyer zendt de telers bericht voordat de volkjes worden teruggezonden.

11. Indien uit dezelfde afdeling meer telers volkjes inzenden, verdient het aanbeveling deze in één zending te versturen.

12. Vooruitbetaling van het verschuldigde bedrag per postgiro 846801 ten name van de Vereniging te Wageningen.

13. Mogelijke wijzigingen van het reglement, b.v. in verband met de tijdens het opstellen daarvan nog niet bekende dienstregelingen, worden **uitsluitend bekend gemaakt aan de telers, die aan de in art. 10 genoemde verplichting hebben voldaan.**

of helemaal niet granuleert, doordat dit meestal minder primaire kristallen bevat.

Er kunnen echter nog tal van andere factoren in het spel zijn. S.

Vraag 18.

Een afdeling wil gezamenlijk naar het koolzaad reizen. Het vervoer zou kunnen plaats vinden met de vrachtauto van de patroon van een kennis van een der leden. Bedoelde patroon is geen expediteur. Kan dat zonder in conflict te komen met wettelijke bepalingen? Stel dat deze kennis zelf bijen heeft, die hij vervoert, mag hij dan de volken van de afdelingsleden meenemen?

Wettelijke bepalingen autovervoer bijen.

Deze vraag is, zo algemeen gesteld, niet uitputtend te beantwoorden. Er kan dan ook slechts in het algemeen iets van worden gezegd. De materie wordt, of kan worden, beheerst door de volgende regelingen: Rijtijdenwet, Wet autovervoer goederen, Wet autovervoer personen, de verzekeringspolis.

Rijtijdenwet. Indien de bestuurder van de auto ook overdag als chauffeur werkzaam is, zal hij de toegestane rijtijd ingevolge de rijtijdenwet niet mogen overschrijden. Als hij op de betrokken dag ook in het bedrijf moet rijden, zal dit vrijwel steeds het geval zijn.

Wet autovervoer goederen. Uit de vraag blijkt, dat de autobezitter geen expediteur is. Vermoedelijk heeft hij dus een vergunning „eigen vervoerder”. In dit geval mag deze wagen niet voor derden worden gereden. Heeft hij een der andere vergunningen, die krachtens deze wet mogelijk zijn, dan is uitkijken de boodschap, daar aan deze vergunningen dikwijls vele voorwaarden en beperkende bepalingen zijn verbonden.

Wet autovervoer personen. Krachtens deze wet mag slechts één imker bij de lading meerijden en mogen in de cabine niet meer personen zitten, dan daarvoor vaste zitplaatsen aanwezig zijn.

De verzekeringspolis. De wagen moet minstens „all risk” zijn verzekerd, anders is het risico te groot. Men overtuige zich hoe groot het „eigen risico” — dat is het bedrag dat nimmer door de verzekering wordt vergoed, indien de schade dat bedrag niet overschrijdt — is en of aan de polis nog bijzondere beperkende bepalingen zijn verbonden.

De regelingen krachtens de Wet autovervoer goederen zijn niet zo eenvoudig. Indien de eigenaar van de wagen rijdt krachtens een vergunning ingevolge deze wet, verdient het aanbeveling, gewapend met de nodige gegevens, het advies te vragen van de plaatselijke politiechef. Dit is verre te verkiezen boven het risico van een bekeuring, met het daaraan verbonden oponthoud en de vervelende nasleep ervan. M.

Imkersdag 1956

Het aantal deelnemers, dat door ons zal kunnen worden ontvangen, is niet onbeperkt en onze planning is gebaseerd op een bepaald maximum.

Wij verzoeken u daarom thans reeds deelnemerskaarten aan te vragen, zodat wij tijdig maatregelen kunnen treffen, wanneer blijkt, dat het aantal deelnemers groter is dan onze verwachting.

Stelt u daarom uw aanvraag niet te lang uit, want anders zouden wij u misschien moeten teleurstellen, hetgeen voor u, maar ook voor ons, niet prettig zou zijn.

De prijs is door ons vastgesteld op f 4,95 per deelnemer. In dit bedrag is begrepen: Toegang tot het park Berg en Bos, koffie met gebak, lunch, middagthee en verder alle attracties van de Imkersdag.

Door storting van f 4,95 op postrekening No. 900.000 ten name van Ver. tot Bev. der Bijenteelt in Nederland afd. Apeldoorn, penningmeester H. Bolsenbroek, of door het zenden van een postwissel aan de heer H. Bolsenbroek, Deventerstraat 164, Apeldoorn, wordt u als deelnemer ingeschreven en ontvangt u zo spoedig mogelijk uw deelnemerskaart.

Indien u een zoutloze lunch wenst, gelieve u dit in uw aanvraag te vermelden.

Officiële mededelingen

RAPPORT COMMISSIE NAZIEN BOEKEN

Amersfoort

22 maart 1956

Amsterdam

Aan het Hoofdbestuur van de
Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland.

Wageningen.

Mijne Heren,

Ondergetekenden, W. v. d. Bedem, Amersfoort, en J. A. L. van Blommestein, Amsterdam, zijn heden in Wageningen geweest, en hebben als leden der bovengenoemde commissie, met de heer van Mourik, accountant der Vereniging en met de heer R. P. Groenveld het accountantsrapport over het boekjaar 1955 doorgenomen.

Over enkele punten die ons niet geheel duidelijk waren, o.a. de afschrijving, kregen wij bevredigende antwoorden, zodat wij ons met de opstelling van het rapport kunnen verenigen.

Slechts over de belegging der liquiditeiten kunnen wij het niet eens zijn, evenmin met het besluit om de ogen te sluiten voor koersfluctuaties der obligaties. Wat dit laatste betreft zou belegging in obligaties Nederland '62/64, dus met korte looptijd, verkieslijker zijn geweest: minder fluctuaties en bij verval profiteren van de intussen gestegen rentestand.

Ook achten wij het beleggen in obligaties voor langere tijd een politiek, die geen rekening houdt met de steeds voortschrijdende vermindering van de koopkracht van de gulden, welke vermindering door de „loonronden” officieel wordt versterkt. (Devaluatie laten wij geheel buiten beschouwing). Voor belegging op langere termijn zouden wij aandelen of participatiebewijzen van een beleggingsmaatschappij prefereren. Zulke Maatschappijen zijn gespecialiseerd op belegging op lange termijn en hun bezit is meer gespreid dan bij een klein kapitaal mogelijk is.

Hoogachtend,

W. v. d. BEDEM.

J. A. L. v. BLOMMESTEIN.

AFD. BEETSTERZWAAG

Op 2 maart hadden we in het keurige zaaltje van de Rijkslandbouwwinterschool te Drachten een mooie filmavond door toedoen van de heer Stapensea, bijteeltleraar te Leeuwarden, die ook voor de explicatie zorgde.

Op 23 maart vergaderden we in de Lagere Landbouwschool te Beetsterzwaag. Deze avond was belegd in overleg met de afd. Hemrik. Helaas liet deze afdeling ons geheel in de steek! Degenen, die verstek lieten gaan, hebben veel gemist, want we hebben erg genoten van de lezing van de heer De Haan van Assen, die over de fabrieksmethode sprak. Een ervaren imker was aan 't woord, waar we allen wel iets van konden opsteken. Na de koffie volgde een geanimeerd gesprek.

Zo is ons winterprogramma weer achter de rug. Het bezoek op beide avonden had veel beter moeten zijn. H.

AFD. BUNNIK-HOUTEN

Onze voorjaarsbijeekkomst op 10 april was goed bezocht. Bij de bestuursverkiezing werd mej. M. Meems als bestuurslid gekozen wegens bedanken van de heer H. Willigenburg. Als nieuwlid werd ter vergadering gedemonstreerd een nieuwe kleinverpakking voor honing, namelijk aluminium cups, waarin ongetwijfeld grote mogelijkheden schuilen. De heer C. Pater hield een lezing over: Hoe benutten wij onze voorjaarsdrachten. Ingeschreven konden worden 2 nieuwe leden. De afdeling telt thans reeds 7 damesleden. In juni zal een zomeravondcursus worden gehouden met gratis kersen eten. C. P.

AFD. EERBEEK

Op de jaarvergadering die op 27 maart werd gehouden kon voorzitter Boesveld 27 aanwezigen hartelijk welkom heten. Hij noemde het afgelopen bijenjaar zeer geslaagd al moest hij tot zijn spijt mededelen dat er weer enkele leden opgezegd hebben. Er is een cursus voor beginners aan de gang, waarvan enkele deelnemers zich reeds als lid hebben opgegeven.

Uit de verslagen van de secr.-penningm. konden we opmaken dat het jaar 1955 veel goeds heeft gebracht, doch een klein nadelig saldo.

De Honing-, Was- en Bijenmarkt die in september gehouden werd, is weer zeer goed geslaagd.

De bestuursverkiezing gaf geen moeilijkheden en met algemene stemmen werden de aftredenden herkozen.

Voor een bestuursfunctie die was opengevallen werd de heer D. Westhof uit Loenen benoemd.

Tijdens de pauze werd een gratis verloting van imkersartikelen gehouden en wel zo, dat ieder een zeer praktisch prijsje in bezit kon nemen.

Als afgevaardigden naar de Algemene Vergadering werden benoemd de heren G. J. Wolters en A. H. Verbeek. Hierna gaf de heer Wolters een inleiding over zijn bedrijfsmethode.

Volgens inleider bestaat zijn methode uit twee niet van elkaar los te maken gedeelten en wel de koninginnetelt en de zwerinbehandeling. Hij behandelde achtereenvolgens in grote trekken de inwintering met sterke volken; de voorjaarsontwikkeling en daarna het verstrekken van jonge, bevruchte moeren aan zijn volken, opdat deze zonder stilstand in broedten volle kunnen profiteren van de zomerdracht en ook voor de heide zeer sterk zijn.

Verscheidene vragen hierover worden naar volle tevredenheid door de heer Wolters beantwoord en de leden worden uitgenodigd eens een kijkje op zijn stand te nemen.

Bij de rondvraag wordt aan de leden verzocht vooral ook mede te werken aan een betere aanvoer van bijenvolken op de 48e Honing-, Was- en Bijenmarkt, die gehouden zal worden op 22 september.

Hierna sluit de voorzitter deze zeer geanimeerde vergadering met een woord van dank aan de heer Wolters voor diens causerie. A. H. VERBEEK

Op 3 april overleed plotseling tot ons groot leedwezen in de ouderdom van 73 jaar, onze zeer geachte voorzitter

de heer
H. F. VAN HAAREN

In hem verliest onze afd. een bekwaam voorzitter en een zeer gezene persoon, die onze afdeling bijna een twintigtal jaren als voorzitter heeft gediend.

Hij was een man met een helder inzicht, die om zijn rechtchapenheid in wijde omgeving algemeen bekendheid genoot. Zijn nagedachtenis zal bij onze afdeling in hoge ere blijven en een voorbeeld zijn. Moge hij rusten in vrede.

Namens de afd. Lent
HET BESTUUR

AFD. EIJSDEN

Jaarvergadering

Op 2 maart hield onze afdeling haar jaarvergadering onder voorzitterschap van de heer A. Hauffmann.

Na de opening memoreerde de voorzitter ons trouw lid, wijlen L. Hanen, welke in het afgelopen jaar is gestorven.

Uit het jaarverslag bleek dat 1955 voor de bijen en imkers zeer goed was en er wordt gehoopt dat ook 1956 zo goed mag verlopen.

Op de Nationale Honingtentoonstelling te Nijmegen werden door drie onzer leden goede prijzen behaald.

De boeken van de secr.-penningm. werden kloppend bevonden met een klein batig saldo.

De penningmeester drukte zijn teleurstelling uit over het feit dat er van de belanghebbenden bij de fruitteelt geen subsidie werd gegeven aan imkers.

De toegezegde subsidie der fruitveilingen is slechts één keer uitgekeerd.

De mislukking van deze subsidie ligt bij één van de vier veilingen. Deze veiling wilde geen subsidie meer verstrekken, zodat ook de andere veilingen hun uitkeringen staakten.

De oorzaak van deze mislukking ligt ook gedeeltelijk bij imkers, die buiten het rayon wonen, waarvoor deze subsidie gold en was vastgesteld.

Jammer dat deze imkers, die tot een andere vereniging behoren niet hun tijd afwachten en reeds bij een goed begin de zaak afbraken, welke door anderen met veel moeite was opgebouwd.

De mogelijkheid had bestaan dat er steeds meer veilingen gingen meedoen, zodat dan ook dat subsidie-rayon was uitgebreid voor geheel Zuid-Limburg. Doch helaas dit luchtkasteel werd reeds gesloopt voor het klaar was.

G. BIESMANS
secretaris

AFD. REGGEDAL

De afd. „Reggedal“ hield onder haar voorzitter, de heer Daalwijk, de voorjaarsledenvergadering in Goor op 28 mrt. De mededeling dat goedkope suiker beschikbaar wordt gesteld, wordt gunstig door de leden ontvangen.

Voor reizen met de volken naar het koolzaad in de N.O.P. konden 30 kasten genoteerd worden. In samenwerking met enkele andere afdelingen zal getracht worden de deelname te vergroten. Voorts kwam aan de orde een bezoek aan de imkersdag in Apeldoorn op 28 juli. Het al of niet doorgaan hiervan zal afhan-

gen van het aantal deelnemers. Misschien ligt het op de weg van de kring „Twente“ deze reis te organiseren.

Met een gratis verloting van imkersartikelen en de mededeling dat het depot voor imkersartikelen thans is gevestigd bij de heer J. H. Kooijman, Rijssenerweg 30 te Markelo, met een nevendepot ten gerieve van de Goorse en Diepenheimse imkers ten huize van de heer J. Slut, Goorweg 43 te Diepenheim, sloot de voorzitter deze geanimeerde vergadering. J. H. le GRAND
secretaris

Oogst en Dracht

EIJSDEN, 14 april — De voorjaarsontwikkeling is ondanks de late vorst zeer goed geweest.

Op 18 maart was er goed weer voor de voorjaarsinspectie en schoonmaak der kasten.

Het bleek dat het lengen der dagen ook zijn invloed op de uitbreiding van het broednest had en dat de strenge late koude dit niet heeft kunnen verhinderen. Op 18 maart hadden alle moergoede volken reeds een goed broednest en kon men gesloten broed waarnemen, van 2 tot 5 raampjes.

Enige volken stierven de hongerdood omdat de volken niet bij de suikervoorraad konden.

Ook werden enige volken zeer verzwakt doordat ze de tros verlaten hadden der vogels die in hun nood op de vliegplank hadden rondgescharrelt.

Op 23 maart werd voor het eerst stuifmeel van betekenis gehaald.

Opmerkelijk is het dat er in 1953 op 2-3 maart, in 1954 op 3-4 maart, in 1955 op 16 maart en in 1956 op 23 maart voor het eerst stuifmeel werd gehaald.

De kersen zullen bij goed weer over 10 dagen bloeien en wanneer we dit groentje lezen zullen ook nog de pruimen en appelbomen bloeien, dus wij hopen thans op goed weer en dracht.

Vermeldenswaardig is nog dat reeds op 30 maart frisse raat werd gebouwd tegen een glazen dekplaat en dat een collega-imker reeds de eerste week van april enige vellen kunststraat inhing welke ook werden uitgebouwd. G. BIESMANS

TWENTHE, 15 april 1956 — De uitwintering was goed, enkele slachtoffers zijn er gevallen, maar dit gebeurt iedere winter. Bij de reinigingsvluchten in maart, bij de meeste imkers, veel dode bijen, voor de volken. Waken dit oude bijen, of was het in vele volken een begin van roer? Bij mijn volken was hierin geen verschil, of het Nigra Crainer of de Hollandse waren, bij alle was het verlies aan bijen groot. Over het algemeen is de voorjaarsontwikkeling goed, 3 tot 4 ramen broed, jammer dat het weer tegen loopt, daardoor gaat er voor de bijen veel stuifmeel verloren en hierdoor wordt de broed-aanzet minder. NIJHUIS

EGMOND-BINNEN, 19 april 1956. — Het voorjaar 1956 lijkt wel enigszins een repetitie van dat in 1955. Ook toen konden we niets anders melden, dan dat het weer nog steeds zo koud bleef, dat van een normale ontwikkeling der volken geen sprake was. Alles in de natuur is trouwens laat. Croussen, die andere jaren dikwijls reeds begin maart uitgebloeid zijn, eindigden hun bloei dit jaar ongeveer half april. Narcissen zijn nu op komst en enkele hyacintken beginnen ook te kleuren. Het is echter geen goed vliegweert. De temperatuur kwam in maart en april slechts een enkele maal overdag boven 10 graden Celsius. Toch valt de ontwikkeling van onze in een bijenstal staande volken niet tegen. Daar ook het koolzaad en het fruit dit jaar veel later zullen bloeien, kunnen de volken voor die tijd nog wel op peil komen.

A. VAN DEN BERG.

SOEST, 17 april 1956. — Na een uitzonderlijk lange en strenge winter is gebleken, dat onze bijen (indien goed voorzien van voedsel in het najaar 1955) de intense koude en lange winterzittig goed hebben doorstaan.

Hier in Soest waren geen dode volken. Bij sommige imkers trad enige lichte roer op in de volken. Maar dit waren steeds kleine volkjes. Ik vermoed, dat bij deze volkjes de oorzaak te vinden is in de grotere opname van voedsel om de temperatuur te kunnen handhaven in de tros.

De voorjaarsinspectie liet wegens de lage temperaturen lang op zich wachten en vele imkers vroegen zich bezorgd af: wat zal ik vinden in het volk, daar er voor de vliegplank vele dode bijen kwamen te liggen. Welnu, dit raadsel werd spoedig duidelijk bij de inspectie op 30 maart. Het bleek n.l., dat juist de sterkste volken alle dode bijen zelf reeds naar buiten hadden gedragen. Ik mag dan ook zeggen, dat de uitwintering normaal is geweest. Bij de inspectie op 30 maart bleken de grote volken 6 à 7 ramen te bezetten en 2 à 3 ramen broed te hebben. Het restant voedsel bedroeg ongeveer 5 à 6 pond. Het broed was 18 à 19 dagen oud en bij slechts enkele volken waren reeds jonge bijen aanwezig.

Een vriend van mij, een oude doorgewinterde imker, vertelde mij, toen ik met hem sprak over het late voorjaar: ik heb voor de bijen liever een late bloei dan een vroege. Daar een bijenvolk eind april over het dode punt (sterfte oude en aanwas jonge bijen) heen is, kunnen de jonge bijen profiteren van de late bloei. Op 21 april gaan enige clubjes met hun volken het Tielse in en ik hoop, dat mijn oude imkervriend gelijk krijgt.

G. H. GRIJZE.

ASSEN, 17 april 1956. — Lang hebben we dit voorjaar moeten wachten voordat de bijen zich hebben kunnen ontlasten. Het was de eerste lentedag (21 maart), dat de reinigingsvlucht werd gehouden. Nadien is de temperatuur steeds beneden normaal geweest. De goede vliegdagen waren zeer spaarzaam. Er was enige dracht op wilg.

De week van 9-15 april de volken nagezien. Vrij goede volken hadden 4 ramen broed.

Enkele van onze leden verloren enige volken, doordat vóór het inwinteren onvoldoende voeding was verstrekt. Gewoonlijk zijn dat de beste volken.

J. TIMMERMANS.

NIJMEGEN, 18 april 1956 — De barre februari-winter van 1956 was oorzaak dat de eerste goede reinigingsvlucht pas op 2 maart kon plaats hebben. De eigenlijke winterzit had toen precies 10 weken geduurd, wat vooral voor volken die nog enige heidehoning te eten hadden gehad, wel wat lang was. Hier en daar trad dan ook een begin van roerziekte op, al was dit gelukkig slechts in geringe mate en zonder dat algehele slachtoffers vielen. Gewoonlijk blijven dergelijke volken in deze onfris ruikende kasten in ontwikkeling achter en behoren dan ook zo spoedig mogelijk in schone kasten te worden overgehangen.

Half maart liepen in sommige volken reeds enige jonge bijen rond waaruit wederom is gebleken dat onze nijvere beestjes best wat kou kunnen hebben en dat ze in staat zijn om de hun benodigde temperatuur daarbinnen zelfstandig te regelen. Het begin der legperiode was slechts weinig achter bij die der zachte winters. Opvallend hierbij was het feit dat die eerste jonge bijen uitsluitend bij de jonge koninginnen voorkwamen en dat de overjarige nog verstek lieten gaan.

Overigens bleven maart en april te koud. Het kostelijke stuifmeel der schaars-

bloeiende sneeuwkllokjes en crocussen kwam niet volledig tot zijn recht en de voorjaarsontwikkeling der volken had slechts een matige gang.

A. SMITS

GELDROP, 4 april 1956. — Hoewel er op 't moment voor veel kasten opvallend veel dode bijen liggen, meen ik toch te kunnen zeggen, dat de bijen zeer goed door de barre winter zijn gekomen en als ik kan berichten, dat er van de 103 volken maar een paar het hoekje zijn omgegaan door leegroven, is dat volgens mij toch zeer gunstig.

Wat de uitwintering betreft, meen ik, dat ze een stuk beter zijn dan verleden jaar om deze tijd.

Bij het knippen en merken van de moeren op 29 en 30 maart trof ik er al bij met 3 ramen broed.

Ook hoor ik bij onze leden, dat ze tot nog toe tevreden zijn. Als het voorjaar nu maar iets beter is, dan het vorige, zullen we wel weer iets fruitoning kunnen winnen.

R. v. d. HURK.

HIERDEN, 18 april 1956. — Ondanks de strenge winter zijn alle volken goed door de winter gekomen. Jammer, één lid had vergeten latjes onder de dekkleedjes te doen, het kostte hem zeven volken. Wegens de koude alleen de volken op broed en voedsel gecontroleerd, alles was in orde.

Hoewel de sneeuwkllokjes zeer lang bloeien zijn ze niet door de bijen bezocht. Op crocus is één dag gehaald en op de katjes, welke rijkelijk zijn aangeplant langs de Knardijk, is maar enkele dagen gehaald. Dit zet de ontwikkeling niet aan, daar de bijen in het voorjaar niet zonder stuifmeel kunnen.

DIRKSEN.

EPE, 18 april 1956. — De volken zijn goed door de strenge winter gekomen. Het is jammer, dat we zo'n schraal voorjaar hebben, waardoor de volken zich maar langzaam ontwikkelen. Het weer is overdag zo koud, dat we haast niet voeren kunnen. Onze afd. gaat met de meeste volken weer naar het koolzaad in de N.O.P. Het is de bedoeling iets later te gaan dan de voorgaande jaren, niet eerder dan na de bespuiting. JAC. PRUIM.

's-GRAVENHAGE (Duinrand ten Zuiden van de Scheveningse haven), 19 april 1956.

— Ondanks de zeer strenge koude van februari j.l. en de daarmee gepaard gaande ongunstige weersomstandigheden (wind, sneeuw, zon op sneeuw enz.) zijn de bijen over het algemeen goed door de winter gekomen. Half maart besloeg het broednest van de goede volken 3 raten. Hier en daar zijn op de sneeuw nog al wat bijen verongelukt en er zijn ook gevallen van algehele ondergang van het volk, niettegenstaande er voldoende voedsel aanwezig was. De oorzaken kunnen heel verschillend zijn, als: geen bijenruimte boven de ramen, gebrekkige of niet doeltreffende ventilatie, niet-waterdichte afdekking, te laat toedienen van het wintervoedsel, verhangen van ramen in de herfst nadat het wintervoedsel reeds is toegeënd, verstoring van de rust gedurende de koude periode enz.

De volken hadden gedurende de winter opvallend weinig voedsel verbruikt, maar na het invallen van de dooi werd sterk ingeteerd.

Vóór de maand februari hadden de bijen ruimschoots gelegenheid zich van tijd tot tijd te ontlasten. Na de vorst was er eind februari een flinke reinigingsvlucht. Ook op de sneeuw hebben sommige volken gevlogen, maar dat is hun op een groot verlies aan bijen komen te staan.

12 maart werd het eerste stuifmeel van de sneeuwkllokjes binnengebracht. Daarna was er zo nu en dan wat vlucht op de andere voorjaarsbloemen (bolgewassen, els en wilg) en af en toe werd er zelfs hard gevlogen, maar dat feest duurde meestal niet lang. Door het ongunstige weer werd de vliegtijd tot zeer korte tijden beperkt en heel wat vliegbijen gingen verloren. Toch gaat de ontwikkeling van de goede volken vrij regelmatig door: deze hebben thans, half april, 5 ramen broed.

F. SLOT.

WOLVEGA, 19 april 1956. — Halfweg maart inspectie gehouden. De bijen zijn prima door de strenge winter gekomen. Het voedsel is flink aangesproken. Alle volken hebben reeds broed. Sommige al drie of meer ramen. Het gure voorjaarsweer belet echter een snelle ontwikkeling. Er is tot nu toe zeer weinig stuifmeel van de crocussen en de vroegbloeiende wilg gehaald. De eerste heift van april is het drijfvoert slechts zeer langzaam opgenomen. De bijen laten zich al dagenlang niet meer zien. Laten we hopen, dat ze spoedig met gevulde stuifmeelkorfjes binnen mogen komen!

TH. BAAS.

BIJENMARKTEN

PURMEREND, 11 april 1955 — Aanvoer 2 kasten, verkocht voor f 30,— per stuk. De markt werd druk bezocht, de aanvoer was voor vele adspirant-kopers een teleurstelling. Van de gelegenheid tot het inleveren van was en het aanschaffen van kunststraat werd druk gebruik gemaakt.

ZENDEREN, 14 april 1956 — Aanvoer 6 kasten, verkocht voor f 22,50 tot f 30,—; 11 korven, verkocht voor f 15,— tot f 18,—. Weinig belangstelling, het weer was koud en het regende, de aanvoer zou bij gunstig weer groter geweest zijn. Er was wel vraag naar kasten en zesramers, maar jammer genoeg geen aanvoer.

DORDRECHT, 13 april 1956. — Aanvoer 10 kasten, 13 zesramers, 2 korven, 210 pond voorjaars-honing. Verkocht 4 kasten f 25,— tot f 30,—; 12 zesramers f 15,— tot f 20,—; 2 korven samen voor f 31,—.

De 17e bijenmarkt werd onder gure weersomstandigheden gehouden. Aanvoer gering, maar handel vlot. Er was direct belangstelling. De bijen werden gekocht met bestemming o.a. Krabbendijke, Oud-Gastel, Rotterdam en Vlaardingen. Zij, die pruimen telen, schijnen er meer en meer belangstelling voor te krijgen. Om dit uit te buiten is de april-datum eigenlijk te laat en voor de rest is begin maart te vroeg. Honing vond gretig aftrek.

WEERT, 18 april 1956. — Aanvoer 106 kasten, 10 zesramers, 15 korven. Verkocht 35 kasten f 15,— tot f 25,—; 15 korven f 15,— tot f 17,—. Er was behoorlijk belangstelling uit Limburg en België. In het begin wilde de handel niet vlotten, maar later gingen vele volken van de hand.

SPEURBIJTJES

IMKERS NOTEERT U EVEN. Het wederverkoop-adres van de afd. Handel, Wageningen voor Amsterdam en omgeving is geopend: iedere dinsdag- en vrijdagavond van 8 tot 10 uur. Schriftelijke bestellingen kunnen daags afgehaald worden tussen 5 en 6 uur. Aanbevelend: J. MEIJER, van T. v. Serooskerkenweg 84 bel.

TE KOOP: volledig uitgeruste kasten, simplex maat, 4-raams slinger, zonnwassmelter. S. CANCRINUS., Dwingelo.

TE KOOP WEGENS ZIEKTE: 5 goed bevolkte bijenkasten met toebehoren en gereedschappen. Alles moet weg. W. COERT, Reehorsterweg 15, Ede.

WIE HEEFT TE KOOP een of meer complete Einwabekästen voor het bevruchten van koninginnen? Brieven. Bijenhuis, Wageningen, letter P.

TE KOOP z.g.a.n. 8-raams bijenkastjes, Simplexmaat, fabriekswerk met zwaar zinken dak, met bovenruimte en voorzien van handgrepen. Compleet met ramen f 6,— per stuk. W. Zwart, Henrik.

ZEER BILLIJK TE KOOP: 5 Simplex bijenkasten met uitgeb. honing- en broedkamers. Honingsliger, 2-raams als nieuw. Kunststraat enz. Te bevragen bij: Antoon Voornveld, Vinkekade 1, Vinkeveen, of tel K 20-33095 A'dam.

TE KOOP: 15 goed bevolkte bijenkasten, op 10 ramen, Simplex- en Engelse maat. A. Meister, Amsterdamseweg 475, Nieuwer-Amstel.

TE KOOP: 12 Kasten met zinken dak, 2 broedkamers en honingkamer en 9 Kasten met zinken dak, 2 broedkamers. PLAATSMAN, v. Harenstraat 32, Wollega.

TE KOOP: ± 100 kg Heideslingerhoning, een paar bakken Heideraathoning en 50 kg Zomerhoning. Secr. H. BEVERDAM, Rijssen. Tel. 387.

TE KOOP: ± 25 gebruikte, doch prima Simplexkasten, dubbelwandig met sluitstangen, raampjes en dekkleedjes, compleet voor de reis, van f 5,— tot f 15,— per stuk. Dage-lijks te zien, niet op zondag. Secr. H. BEVERDAM, Rijssen. Tel. 387.

WIJ VRAGEN TE KOOP: Koolzaadhoning, Klaverhoning, Fruithoning en Lindebloesemhoning. Aanbiedingen aan: H. T. v. DAM, Bijenpark, Jubbege.

TE KOOP: 10 à 12 enkelwandige zeer goede bijenkasten met goede volken, Simplex maat, 10 raams met broed-honingkamer. P. HOUTZAGER, Hierden.

AANGEBODEN (ook in gedeelten): 8 Kasten in prima staat, zinken dak en reisbeugels, 2 Volken, 150 raampjes ged. uitgebouwd, 4-raams Honingsliger, Zonnwassmelter, 25 kg Suiker, 1 pond Wasplaat, Beroker, Ballons, Zeef, 10 jaargangen Groentje. A. T. HEYBOER, Hordijk 147, Rotterdam. Tel. 0 1800 - 74397.